

ΕΣΤΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Βραβευθὲν ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις Συλλόγου πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλλ. σπουδῶν,
ἀξιοθὲν ἀργυροῦ μεταλλίου ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Δ'. Ὀλυμπιάδος,
καὶ χαλκοῦ ἐν τῇ παγκοσμίῳ Ἐκθέσει τοῦ 1889.

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΟΓΔΟΟΣ

1889

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΤΟΥ
ΑΥΤΟΥ ΑΡΙΘ.

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΑΧΜΑΣ 6. - ΔΕΔΕΜΕΝΟΣ ΔΡΑΧΜΑΣ 8.

ΑΘΗΝΗΣ

ΕΚΔΟΤΑΙ

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ ΚΑΙ Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ ΕΝ Τῃ ΟΔῳ ΠΑΡΟΡΘΑΓΩΓΕΙΟΥ ΑΡΙΘ. 12 ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝ ΣΤΑΔΙΟΥ

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΟΜΟΣ ΚΗ΄.

Συνδρομή ἑτησίως: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἑκαστοῦ, ἔτους καὶ εἶναι ἐτήσιαι. — Πρακτικὸν Διοικ. Ὁδ. Παρθενωνίου 12.

26 Νοεμβρίου 1889.

ΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ

ΚΑΛΩΣ Ο ΖΑΚΥΝΘΙΟΣ¹

Παρήλθον ἔτη ἕκτοτε.
 Ἐνθυμούμαι ὅτι ἠγόρασά ποτε ἐκ τινος παρὰ
 τὴν Ἁγίαν Εἰρήνην παλαιοπώλου δύο τομίδια
 ἑλληνικῶν ποιημάτων. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκεί-
 νην ἠγάπων ἀσυνειδήτως τοὺς στίχους, καὶ δύο
 δημοκαταληξίαι, ὑποικιδήποτε, μὲ συνεκίνουν
 βαθέως. Τὸ ἐν ἐκ τῶν τομίδιων ἦτον ἡ «Ὀδοι-
 πύρος» τοῦ Παναγιώτου Σούτσου. Πρὸ πολλοῦ
 ἀνεζήτησον τὸ σπάνιον βιβλίον. Τὴν εὐρεσίην του
 ἀπεδέχθην ὡς δῶρον τῆς θείας Προνοίας καὶ
 κατέβαλα προθύμως τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ ἕνευ
 τινὸς δυστροπίας. Γούναντιον τὸ ἕτερον τομίδιον
 συγκατετέθην μόνον τῇ ἐπιμόνῳ παρακλήσει
 τοῦ παλαιοπώλου νὰ φορτωθῶ ἀντὶ καταβολῆς
 αὐτελεστάτου τιμήματος. Ἐπανελθὼν εἰς τὸ μα-
 θητικὸν δωμάτιόν μου, διήλθον ὀλοκλήρους ὥρας
 ἐν ἐκστάσει πρὸ τῶν πατριωτικῶν μινολόγων
 καὶ τῶν ἐρωτικῶν διαιδιῶν τοῦ Ὀδοιπόρου καὶ
 τῆς Ῥαλλοῦς. Καὶ ἀφοῦ ἐκορέσθην ἐξ αὐτῶν,
 εἴπειναι τὴν χεῖρα πρὸς τὸ δευτερονόμιον βιβλίον,
 ἀγνωστον ἀγνώστου εἰς ἐμὲ ποιητοῦ τὸ ἦνοιξα
 μηχανικῶς, καὶ εἰς τὴν σελίδα ἐφ' ἧς τυχαίως
 προσηλώθησαν τὰ ὄμματά μου ἀνέγνω, ἄλλοτε
 μὲν ἑλκυσόμενος, ἄλλοτε δ' ἐκπληττόμενος τοὺς
 ἐξῆς παραδόξως συντεταγμένους στίχους, ὑπὸ
 τὸν τίτλον «Ὁ Ὠκεανός»:

Γῆ, τῶν θεῶν φροντίδα,
 Ἑλλάς ἠρώων μητέρα,
 Φίλη, γλυκεῖα πατρίδα μου,
 Νύχτα δουλείας σ' ἐσκέπασε,
 Νύχτα αἰώνων.

Ὅστω εἰς τὸ χάος ἀμέτρητον
 Τῶν οὐρανίων ἐρήμων,
 Νυκτερινὸς ἐξάπλωσεν
 Ἐρεβος τὰ πλατῆα
 Πένθημα ἐμβόλια.

¹ Ἀνεγνώσθη ἐν τῷ Συλλόγῳ Παρνασσῶ.

Καὶ εἰς τὴν σκοτίαν βαθεῖαν,
 Εἰς τὸ ἀπέραντον διάστημα
 Ἐφ' ὧρα τῶν ἀστέρων
 Κινοῦνται σιγαλὰ
 Καὶ λυπημένα!

Ἐχάθησαν ἡ πόλεις,
 Ἐχάθησαν τὰ δάση,
 Κ' ἡ θάλασσα κοιμάται
 Καὶ τὰ βουνὰ καὶ ὁ θόρυβος
 Παύει τῶν ζώωντων.

Εἰς τὰ φρικτὰ βασίλεια
 Ὀμοιάζει τοῦ θανάτου
 Ἡ φύσις ἄλλ' ἐκείθεν
 Ἦχος ποτὲ δὲν ἔρχεται
 Ἦμων ἢ θρήνων.

Ἀλλὰ τῶν μακαρίων
 Σταύλων ἰδοὺ τὰ ἦφα
 Κἀγκέλλα ἢ ὦρα ἀνοίγουσιν,
 Ἰδοὺ τὰ ἀκάμαντα ἔλογα
 Ταῦ ἡλίου ἐκβαίνου.

Χρυσᾶ, φλογώδη, καίουσι
 Τοὺς δρόμους τοῦ ἀέρος
 Τὰ ἀμιλλητήρια πέταλα,
 Τοὺς οὐρανοὺς φωτίζουσι
 Λάμπουσαι ἢ χαίται.

Τώρα ἔανοίγει τ' ἄνθη
 Εἰς τὸν δροσώδη κόλπον
 Τῆς γῆς ἡ αὐγή καὶ φαίνονται
 Τώρα τῶν φιλοπόνων
 Ἄνδρῶν τὰ ἔργα.

Τὰ μυρισμένα χεῖλη
 Τῆς ἡμέρας φιλοῦσι
 Τὸ ἀναπαυμένον μέτωπον
 Τῆς οἰκουμένης φεύγουσιν
 Ὀνειρα, σκότος,

Ἦπνος, αἰγὴ καὶ πάλιν
 Τὰ χωράφια τὴν θάλασσαν,
 Τὸν ἀέρα γεμίζουσι
 Καὶ τὰς πόλεις μὲ κρότον
 Ποίμνια καὶ λόρραι.

Εἰς τοῦ σπηλαίου τὸ στόμα
 Ἰδοὺ προβαίνει ὁ μέγας
 Λέων, τὸν φοβερόν
 Λαίμων τετριχωμένον
 Βρέμων τινάζει.

Ὁ ἀετὸς ἀφίπει
 Τοὺς κρημνοὺς ὑψηλοῦς
 Κτυπάουσι ἢ πέτερυγες
 Τὰ νέφη, καὶ τὸν Ὀλυμπον
 Ἡ κλαγγὴ ἀγίζει.

Ἔβριψε τὴν Ἑλλάδα
Νύκτα πολλῶν αἰώνων,
Νύκτα μακρᾶς δουλείας,
Αἰσχρὴν ἀνδρῶν ἢ θέλημα
Ἰῶν ἀθανάτων.

Ἡ χώρα τότε ἐφαίνετο
Ναὸς ἡρειπωμένος,
Ὅπου οἱ φαλμοὶ εἰσῆγσαν
Καὶ τοῦ κισσοῦ τὰ ἀτρέμητα
Φύλλα κοιμῶνται.

Ὅσῶν ἐπὶ τὴν ἄπειρον
Θάλασσαν τῶν ὄνείρων
Ὀλίγαι ἀπηλπισμένοι
Ψυχαὶ νεκρῶν διαβαίνουσι
Μὲ δίχως βίαν,

Ὅστις ἀπὸ τοῦ Ἄθωνος
Τὰ δένδρα, ἕως τοὺς βράχους
Τῶν Κυθέρων, κυλίσουσα
Τὴν ἄμαξαν βραδείαν
Ὀυρανοδρόμον,

Ἡ τρίμορφος Ἐκάτη
Ἐθεώνει τὰ πλοῖα
Εἰς τοῦ Αἰγαίου τοὺς κόλπους
Λύμνοντα ἀδόξως, φεύγοντα,
Διασκορπισμένα...

Σὺ τότε, ὦ λαμπρότατη
Κόρη Διός, τοῦ κόσμου
Μόνη παρηγορία,
Τὴν γῆν μου σὺ ἐνλυμήθηκας,
Ὡ Ἐλευθερία!

Ἢμ' ἢ θεά' κατέβη
Εἰς τὰ παραθαλάσσια
Κλειστὰ τῆς Χίου, τὰς χεῖρας
Ἄπλωσ' ὀρθή, καὶ κλαίουσα
Λέγει τοιαῦτα.

—Ὀκεανέ, πατέρα
Τῶν χορῶν ἀθανάτων,
Ἄκουσον τὴν φωνὴν μου
Καὶ τῆς ψυχῆς μου τέλεσον
Τὸν μέγαν πόθον.

Ἐνδοξον θρόνον εἶχον
Εἰς τὴν Ἑλλάδα τύραννος
Πρὸ πολλοῦ τὸν κρατοῦσι
Σήμερον σὺ βοήθησον,
Δός μου τὸν θρόνον.

Ὅταν τοὺς ἀνοήτους
Φεύγω θνητοῦς, μὲ δέχονται
Ἡ πατρικαὶ σου ἀγκάλαι
Ἡ ἐλπίς μου εἰς τὴν ἀγάπην σου
Στηρίζεται ἔλη.—

Εἶπε· καὶ εὐθὺς ἐπάνω
Εἰς τὰς βράς ἐχούθη
Τοῦ Ὀκεανοῦ, φωτίζουσα
Τὰ νῶτα ὕγρα καὶ θεῖα,
Πρόφαντος λάμπει.

Ἀστράπτουσι τὰ κύματα
Ὡς οἱ οὐρανοί, καὶ ἀνέφελος
Ἐσπότερος φέγγει ὁ ἥλιος
Καὶ τὰ πολλὰ νησία
Δείχνει τοῦ Αἰγαίου.

Πρόσεχε τώρα ὡς ἄνεμος
Σφοδρὸς μέσα εἰς τὰ δάση,
Ὁ ἀλαλαγμὸς σηκώνεται
Ἀκουε τῶν πλεόντων
Τὰ ἔτα μάλα.

Σχιζομένη ὑπὸ μυρίας
Πρώρας ἀφρίζει ἡ θάλασσα,
Τὰ πτερωμένα ἀδράχτιζα
Ἐλεύθερα ἔξαπλώνονται
Εἰς τὸν ἀέρα.

Ἐπὶ τὴν λίμνην οὕτως
Αὐγερὴν πέτου
Τῶν μελισσῶν τὰ πλήθη
Ὅταν γλυκὺ τοῦ ἔσους
Φυσᾷ τὸ πνεῦμα.

Ἐπὶ τὴν ἄμμον οὕτω
Περιπατοῦν οἱ λέοντες
Ζητοῦντες τὰ κοπάδια,
Τὴν θερμὴν τῶν ὀνύχων
Ἐὰν ἀισθανθῶσιν.

Ὅστις ἐὰν τὴν δύναμιν
Ἀκούσῃ τῶν περὺγων
Οἱ ἀετοί, τὸ κτύπημα
Τῶν βροντῶν ὑπερήφανοι
Καταφρονοῦσιν.

Περιηλμένα θέματα
Ὀκεανοῦ, γενναῖα
Καὶ τῆς Ἑλλάδος γνήσια
Τέκνα καὶ πρωτοστάται
Ἐλευθερίας.

Χαίρετε σεῖς, καυχήματα
Τῶν θαυμασίων Σπεταῶν,
Ἰδρας, Ἰαρρῶν, σκοπέλων,
Ὅπου ποτὲ δὲν ἄραξε
Φόβος κινδύνου.

Τὰ δεῖλὰ τῶν ἐχθρῶν σας
Πλήθη καταφρονήσατε
Τὴν κόμην πάντα ὁ θρίαμβος
Στέφει τῶν ὑπὲρ πάτρης
Κινδυνεύοντων.

Ὡ ἐπουράνιος χεῖρα!
Σὲ θλέπω κυβερνῶσαν
Τὰ τρομερὰ πηδάλια,
Καὶ τῶν ἠρώων ἢ πρῶραι
Ἰδοῦ πετόουν.

Ἰδοὺ κροτοῦν, συντρίβουσι
Τοὺς πύργους θαλασσίους
Ἐχθρῶν ἀπειρῶν ἀκάφη,
Ναῦτας, ἰστία, κατάρτια
Ἢ φλόγα τρώγει.

Καὶ καταπίνει ἡ θάλασσα
Τὰ λείψανα τὴν νίκην
Ἰψώσε ὦ λύρα· ἂν ἦρωες
Δοξάζωνται, τὸ θεῖον
Φιλεῖ τοὺς ἕμνος.

Τοὺς στίχους τούτους, ἐν οἷς ἡ ἀρχαιοπρέ-
πεια τῶν εἰκόνων ἀμιλλᾶται πρὸς τὸ μέγεθος
αὐτῶν, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν κυμάτων ἀναδυομένη
Διογενὴς ἐλευθερία παρίσταται ὡς ἡ ὕψιστη

προσωποποίησις τῶν θαλασσίων θριάμβων τοῦ
Ἄγωνος, μετὰ τὴν ἀπ' τὰ κόκκαλα θγαλμέ-
νην ἢ Ἐλευθερίαν τοῦ Σολωμοῦ, τοὺς στίχους
τούτους, πρωτοτύπως ὠραίους, ἔγραψεν ὁ Ἄν-
δρέας Κάλβος, Κάλβος ὁ Ζακύνθιος. Σήμερον
διαφόρως ἀντιλαμβάνομεθα τοῦ ἐν τῇ ποιήσει
καλοῦ. Ὁ Ἄ' Ὀδοιπόρος τοῦ Σούτσου, παρὰ τὸν
σεβασμὸν δὲν τρέφω πρὸς τὸν ποιητὴν, μὲ κινεῖ
σχεδὸν εἰς μεθίσταμα. Ἀλλὰ θαυμάζω τὰς φάσας
τοῦ Κάλβου, καὶ τὸν λόγον τοῦ φαινομένου ἐπι-
χειρῶ νὰ ἐξηγήσω σήμερον πρὸς ὑμᾶς ἐν πάσῃ
εὐλακρινείᾳ.

Α'.

Γερμανὸς λόγιος, δημοσιεύσας πρὸ τινος χρό-
νου περιγραφὴν τῆς Ἰθάκης, ἐξῆρε διὰ θερμῶν
ἐκφράσεων τὰ θέλητρα, ἅτινα διακρίνουσιν
ἐκάστην τῶν Ἰονίων Νήσων τὰς γραφικὰς το-
ποθεσίας τῆς Κερκύρας, τὴν ἰδιοφυᾶ σύστασιν
τῆς Λευκάδος, τὰ μεγαλοπρεπῆ ἀγροκήπια τῆς
Ζακύνθου, τὰ ἐλῶδη ὄρη τῆς Κεφαλληνίας, καὶ
τὸ μεγαλεῖον τῆς μικρᾶς Ἰθάκης, τὸ ὀφειλόμε-
νον εἰς τὰ ἔπη τοῦ Ὀμήρου. Οὐδεὶς ὁ τυφλόττων
πρὸς τὰ ἰδιάζοντα κάλλη τῆς ἑπτανησιακῆς
φύσεως, πολλῶ μᾶλλον οἱ ξένοι, οἵτινες κατερ-
χόμενοι ἐκ τῶν ὀμιχλωδῶν αὐτῶν πατρίδων
ἐντροφῶσι δι' ὀφθαλμῶν ἀπλήστων εἰς τὸ φῶς
καὶ τὴν αἰθρίαν τοῦ ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ. Ὅμως
καὶ ἄλλαι χώραι τῆς ἡμετέρας πατρίδος ἐπροι-
κίσθησαν διὰ θελητῶν ἀξίων νὰ προκαλέσωσι
τὸν θαυμασμὸν τῶν ξένων· αἱ Χάριτες δαψι-
λεύουσι τὰ δῶρά των εἰς τὸ Αἰγαῖον ὡς οἱ ἔρω-
τες τὰ μεθίσταματά των εἰς τὸ Ἴόνιον. Ἀλλὰ τὸ
χάρισμα ὅπερ ἔλαχεν ὡς ἐξαιρετικὸς κλήρος εἰς
τὴν Ἑπτανήσον, τὸ θέλητρον, οὐ τις τὸ μυ-
στήριον μόνη αὐτὴ κατέχει, εἶνε ἡ νεωτέρα ἑλ-
ληνικὴ ποίησις. Οἱ ποιηταὶ τῆς νεωτέρας Ἑλ-
λάδος δὲν φθάνουσι τὸ γιγάντιον ἀνάστημα τῶν
ἀοιδῶν τῆς ἀρχαιότητος, οὐδὲ μετέχει τὸ ἔσμα-
των τοῦ ἀπλοῦ καὶ ἀνεπιτηδεύτου μεγαλείου
τῶν ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς Τουρκοκρατίας ἀνωσύ-
μων ἀδελφῶν αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ οὗτοι ἐβαπτί-
στησαν ἐντὸς τῶν βεθρῶν τοῦ Περμησσοῦ καὶ
οὐχὶ σπανίως ἐβάδισαν τὴν ὁδὸν ἣτις τείνει
πρὸς τὰ ὕψηλά.

Πάντων τούτων, ἀναμνησθητῶν δικαιώμα-
τι, ὑπερέχουσιν οἱ ποιηταὶ τῆς Ἑπτανήσου,
κληρονόμοι τῆς φόρμιγγος τοῦ Δημοδόκου, ἣτις
ἐφαίδρυνε τὰς καρδίας τῶν Φαιάκων καὶ ἔφερε
τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Ὀδυσσεύς.
Μέλις δ' Ἄρης ἠνθῆσεν ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἡ ἠδύ-
πνους Μοῦσα συνήθησε μετ' αὐτοῦ, μεγαλυ-
θεῖσα, ἐξ ὧν τῶν στενῶν ὀρίων, ἐν οἷς περιέλειον
αὐτὴν οἱ ποιηταὶ τῶν ἡγεμονικῶν αἰλῶν καὶ
τῶν σατραπικῶν δωμάτων. Ὁ ἕμνος τοῦ Σο-
λωμοῦ ἐδημοσιεύετο τὸ πρῶτον ἐν τῷ ἀγωνι-
ζομένῳ Μεσολογγίῳ, καὶ ὁ Κάλβος ἐλάμβανε

τὸ πῦρ τῆς ἐμπνεύσεως ἐκ τοῦ πυροῦ τοῦ Κα-
νάρη. Οἱ ποιηταὶ τῆς Ἑπτανήσου, καθ' ὃ ἐκ-
φράζεται σοφὸς ἀνὴρ ὁ Βραῖλλας περὶ ἐνός ἐξ
αὐτῶν, τοῦ γλυκυτάτου Ἰουλίου Τυπάλδου, δι-
ηγήθησαν διὰ τῶν στίχων των αὐτὴν ἀλήθειαν
τῶν κοινωνικῶν καὶ ἀτομικῶν γεγονότων, ὅσα
χορηγοῦντα τὴν ὕλην εἰς τὴν ποίησιν, ἀποτελοῦ-
σι τὴν πνευματικὴν αὐτῆς ὑπόστασιν· οἱ στίχοι
των αὐθορμήτως ἐξέρχονται ἐκ τῆς ἀενάου καὶ
καθαρωτάτης πηγῆς τῆς δημοτικῆς ποιήσεως,
καὶ ἠδυνήθησαν νὰ κατασταθῶσιν εὐχερῆς καὶ
ἐναρμόνιον ὄργανον τῆς μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ πο-
λιτισμοῦ ὡσημέραι ἀναγεννωμένης ἑλληνικῆς
ποιήσεως. Ὁ Γολμῶ νὰ προσθέσω ὅτι οἱ ποιηταὶ
τῆς Ἑπτανήσου ὑπέδειξαν πάσας τὰς τρίβους
ἀς ὀφείλει νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ νεωτέρα ἑλληνικὴ
ποίησις, παρίσχον νέαν ζωὴν εἰς αὐτήν, καὶ ἀ-
πῆλθον ἢ εἰσῆγσαν παρασκευάσαντες τὴν ὁδὸν
εἰς τοὺς ποιητὰς τοῦ μέλλοντος, οἵτινες θὰ ἐκτε-
λέσωσιν ὠραιότερα θέματα δι' ὠραιότερων στί-
χων. Ὁ Σολωμὸς ψάλλει τὴν ἑλληνικὴν ἐπα-
νάστασιν δι' ὕψηλῶν φθόγγων καὶ παρέχει εἰς
τὴν ποίησιν καὶ ἀπλότητα καὶ βάθος, ἀγνωστα
τέως εἰς αὐτήν. Ὁ Βαλαωρίτης εἰς τοὺς στίχους
του κατοπτρίζει ἑλὴν τὴν ἀρματολικὴν μεγα-
λοπρέπειαν τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὀσσης ἐν τῇ
φύσει, ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἐν τῇ γλώσσῃ. Ὁ Τερ-
τσέτης εἰς τὸν ἀρχαῖον μῦθον παρέχει ἀκοπώ-
τητα τὴν χροίαν τοῦ δημόδου ἕμματος. Ὁ
Μαρκοράς, ἐμπνεόμενος ἐκ τοῦ παρόντος θρηνεῖ
καὶ ἐξιδανικεῖ δι' εὐγενῶν νοημάτων καὶ ἀ-
λησμονήτων εἰκόνων ἐν σοφῶς ἐρρυθμισμένῳ στί-
χῳ τὰς συμφορὰς τῆς Κρήτης. Ὁ Ἰούλιος Τυ-
πάλδος ψάλλει μελωδικάτατα τὸν ἔρωτα, ἡ δὲ
βάρβιτος αὐτοῦ ἐκβάλλει τόνους οἰνοῖ δακρυ-
σταγαῖς ὡς τὸ παράπονον ἀνθρώπου, καὶ ὑπο-
τρέμοντας ὡς ἡ πρωινὴ δρόσος ἐπὶ τῶν φύλλων.
Καὶ ὁ Λασκαράτος διὰ στροφῶν, ἐν αἷς τὸ περι-
χόμενον καὶ ἡ μορφή συνδέονται ἀναποσπάστως,
γεννᾷ τὸν μέγαν γέλωτα. Πάντες οὗτοι, καὶ
ὅταν δὲν ἐμπνέωνται ἀγνώως ἐκ τῆς ἑλληνικῆς
παραδόσεως, ἀλλὰ πάντοτε ἐξεφράσθησαν ἐν τῇ
γλώσσῃ τοῦ λαοῦ, εὐγενεστάτη, ὡς πᾶσα γλῶσ-
σα δι' ἧς ἐλάλησεν ἡ ποίησις, καὶ κατὰ τὸν
ποιητὴν, σέδωσαν νέαν φρεσιν εἰς τὸν κλέφτικόν
τὸν στίχον. Καὶ ὅταν ἀκόμη τὸ ὕψωμα τοῦ
ἐνδόματός των παραλαμβάνουσιν ἄλλοθεν, κα-
τασκευάζουσιν αὐτὸ κατὰ τὸν πατροπαράδοτον
τρόπον καὶ διαθέτουσι τὰς πτυχὰς τοῦ ἑλλη-
νοπρεπῶς. Ἡ ποίησις ἐκείνων ζῆ, καὶ συγκεῖται
ἐκ σαρκὸς καὶ πνεύματος.

Δὲν γνωρίζω διατί, ἐγὼ τούλάχιστον, ἀδυ-
νατῶ νὰ διακρίνω τὴν ζωὴν ταύτην καὶ τὴν
ἀριότητα καὶ εἰς τὰ ποιητικὰ προϊόντα τῆς
καθαρευούσης. Νομίζω ὅτι τὸ κυριώτερον κα-
τόρθωμα τῆς γλώσσης τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν

κοινοβουλευτικῶν ἀγορεύσεων εἶνε νὰ σύρη τὴν ποίησιν ἐγγύτερον τοῦ βαράθρου τῆς πεζότητος. Καί ὅταν ἐτι ἡ καθαρεύουσα αὕτη διαμορφῶται κατ' ἀρχαϊκὸν ζῆλον, καλλιτεχνικώτερον, καί τότε τὰ δημιουργήματα αὐτῆς φέρουσιν εἰς τὴν μνήμην μου μίαν ἀπὸ τὰς ὑπερφυεῖς ἡρωϊδῶν ἐνὸς μεγάλου κρητικῶν ποιητοῦ· πλάσμα περιεκαλλές καὶ γοητεῖον, ἀλλὰ πλασμένον φεῦ! ἐκ χιόνος.

'Ἄλλ' ὁ ποιητὴς τοῦ ὁποίου τὸ ἐγκώμιον θέλω ἦδη νὰ πλέξω ἐνώπιον ὑμῶν, δικαίως δύναται τες νὰ παρατηρήσῃ ὅτι δὲν ἔγραψεν εἰς τὴν γλώσσῃν τοῦ λαοῦ, τὴν ὁποίαν διὰ τόσῳ ζωηρῶν χρωμάτων ἐξείρω. Ναί· εἶνε ἀληθές ὅτι ὁ Κάλβος πρὸς τοὺς ποιητὰς τῆς Ἰονίου σχολῆς συνδέεται μᾶλλον διὰ τῆς γεννήσεως ἢ διὰ τῆς γλώσσῃς αὐτοῦ. 'Ἄλλ' ὁ ποιητὴς τῶν Ῥωδῶν, κατέχων ἐξαιρετικὴν ὅλως θέσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας, ἐξαιρετικῶς πρέπει νὰ κριθῇ. Οἱ ποιηταὶ τῆς Ἑπτανήσου πηγάζουσιν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐκ τοῦ Σαλαμῶν ὁ Κάλβος ἐξ οὐδενὸς τῶν συγχρόνων αὐτῷ ἐδέχθη μαθήματα, καὶ οὐδένα εὖρος μιμητῆν. Δὲν ὠμίλησε τὴν γλῶσσῃν τοῦ λαοῦ, ἀλλ' οὔτε τὴν σήμερον ἐν χρήσει καθαρεύουσαν. Μεταχειρίζεται γλῶσσῃν ἀκαλίωτον καὶ ἀκανόνιστον, ἐν ἣ τὸ στιλπνὸν μάρμαρον τῆς ἀρχαίας χρωματίζεται συνήθως ὡς ἐμψυχον ἐκ τῆς καθομιλουμένης. Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ γλῶσσῃ καθιστᾷ ἐν πολλοῖς δυσπρόσιτον τὴν ποίησιν του, ἢ ἀρχαία Μοῦσα παρέχει σχεδὸν εἰς πάντα στίχον αὐτοῦ ἀσυνήθη χαρακτῆρα, μακρὰν παντὸς κινήσου κοινοτοπίας καὶ πεζολογίας. Σὺγχρονος τοῦ Κανάρη καὶ τοῦ Βότσαρη, ψάλλει τὴν σύγχρονον Ἑλλάδα ὡς μικρὸς τις Πίνδαρος, ἠπιώτερος καὶ μετρώτερος, ἀντὶ τῶν ἀυλοῖς ἀπύων, « κατὰ τὴν ῥῆσιν αὐτοῦ τοῦ ψάλτου τῶν Ὀλυμπιονικῶν. Ἐφαρμόζων τὸ περιλάλητον παράγγελμα τοῦ Ἀνδρέου Σχευῆ, ἐπὶ νεωτέρων νοημάτων τεχνουργεῖ ἀρχαϊκούς στίχους.

(Ἐπειτα συνέχεια) ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Ἐπαινοῦμεν τοὺς ἄλλους συνήθως διὰ νὰ ἐπαινεθῶμεν ἡμεῖς, διότι ἐπαινοῦμεν διὰ προτερήματα τὰ ὁποῖα φανταζόμεθα ὅτι ἔχομεν ἡμεῖς εἰς ἀνώτερον βαθμὸν.

* Ὄταν ἡ ἐφηλοτυπία δὲν κολακεύῃ τὴν γυναῖκα, τὴν προσβάλλει.

* Οἱ ὄρκοι δανείζονται καὶ δὲν χαρίζονται, δι' αὐτὸ δίδονται μὲ τὴν εὐκολίαν.

* Πρέπει πάντοτε νὰ συλλογίζεται κανεὶς ὅτι λέγει, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ λέγῃ ὅτι συλλογίζεται.

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ κατωτέρω διηγήματος ζῆ ἐν Γράτς τῆς Αὐστρίας. Κατ' ἀρχὰς ἦτο πλανόδιος βάρπτης μέχρι τῆς ἡλικίας δεκαοκτῶ ἐτῶν, καὶ συνέλεγε τῆδε κάκεισε ἐν ταῖς ἀγροτικαῖς οἰκήσεσιν ὅπου εἰργάζετο τὴν ἐσπέραν τὰς διηγήσεις καὶ παραδόσεις τῆς Σπειρίας. Ἡμέραν τινὰ ἀπέστειλεν εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς γενεθλίου πόλεως διηγήματα πλῆρες μὲν ὀρθογραφικῶν πταισμάτων, ἀλλὰ θαυμασίως γεγραμμένον. Τοῦ διηγήματος ἀναγνωσθέντος, ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ παρεκλήθη νὰ μεταβῇ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἐφημερίδος. Μαγάλως δ' ἐξεπλάγησαν ἰδόντες μικρὸν χωρικὸν ἄγρῶν καὶ ἡλικιακῆ. Τότε ἡ σύνταξις τῆς ἐφημερίδος, καταληφθεῖσα ὑπὸ συμπαιδείας πρὸς τὸν ἔκτακτον ταῦτον συγγραφέα, ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸ σχολεῖον, ὅθεν ἐξῆλθε μετὰ δύο ἔτη. Ἐκτοτε δὲ παρήλθον εἴκοσι ἔτη καὶ πλέον καὶ ὁ Ροζέγκερ εἶνε εἰς τῶν ἀξιολογωτέρων συγγραφέων καὶ τῶν δημοτικωτέρων λογογράφων τῆς Αὐστρίας.

Σ. τ. Δ.

ΟΙ ΙΣΧΥΡΟΓΝΩΜΟΝΕΣ

Διήγημα ὑπὸ Π. Κ. Ροζέγκερ.

— Ναί, εἶπεν ὁ Φλώρης.
— Ὄχι, εἶπεν ἡ Βρόνα.

— Καὶ ἀκόμη μίαν φοράν ναί, εἶπεν ὁ νεανίας, συνοφρυοῦμενος.

— Καὶ ἀκόμη μίαν φοράν ὄχι, ἀπεκρίθη ἡ νεανίς, καταβιβάζουσα τοὺς ὀφθαλμούς.

— Τότε λοιπὸν εἶσαι μίαν ἀπὸ ἐκείνας ὅπου λέγουσι πάντοτε ὄχι, ὅταν ὁ ἀνὴρ λέγῃ ναί.

Καὶ ἔπειτα λέγει, ὅτι μὲ ἀγαπᾷς. Καὶ θέλεις νὰ γείνης σύντροφός μου εἰς τὰς χαράς καὶ τὰς λύπας, ὅπως λέγει ὁ παπᾶς.

— Δὲν τὸ εἶπεν ὁμοῦ ἀκόμη.
— Ὁραῖα! λαμπρὸν ζευγάρι θὰ κάμῃς! Δὲν μὲ ἀγαπᾷς! χαῖρε, χαῖρε! διὰ παντός.

Ἡ νεὸς ἐκρεμάσθη ἀπὸ τοῦ τραχήλου του. Ἐκεῖνος τὴν ἀπόδησον· ἀλλ' ἐκείνη δὲν τὸν ἀφῆκε, καὶ ἐκράυασεν.

— Ἄνοιξέ μου τὸ στήθος καὶ ἰδὲ τὴν καρδίαν μου! Μόνον τὴν εἰκόνα σου θὰ εὕρῃς! Δὲν λέγω τίποτε περισσότερον.

— Δὲν θέλω ν' ἀκούσω τίποτε, θέλω νὰ ἴδω. Ἀπόδειξέ μου μίαν φοράν, μίαν μόνην φοράν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μοῦ εἶπες περισσότερον ἀπὸ χιλίας φορές.

— Ἄν ἤμπορούσες νὰ ἐνοήσῃς, Φλώρη μου, εἶπεν ἐκείνη, ἐν ᾧ αἱ κόραι πᾶν ὀφθαλμῶν τῆς ἐμεγεθύνοντο, θὰ σοὺ εἶλεγον τὸ ναί ἀπὸ καρδίας.

Τὶ θὰ ἰπεύραζε; Μὲ ἀγαπᾷς· τί μὲ μέλει δι' ὅλα τὰ ἄλλα; χωρὶς σέ δὲν εἶμαι τίποτε. Ἄλλ' ἂν συνδεθῆς σήμερον μαζί μου μὲ ἄλυσιν σιδηρᾶν, αὐριοῖον ἢ ζωὴ σου καὶ ἡ εὐτυχία σου δὲν θὰ σοὺ ἀνῆκουν πλέον.

— Θὰ ἀνῆκουν εἰς σέ, καὶ θὰ σέ νυμφευθῶ.
— Θὰ μὲ νυμφευθῆς! τὸ πιστεύω, ἀλλὰ θὰ τὸ κάμῃς ἀπὸ ἀγάπῃν ἢ ἀπὸ ἀνάγκῃν; θέλω

νὰ εἶσαι ἐλεύθερος ὅταν θὰ μοὺ δώσης τὴν χεῖρα εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

— Αὐτὸ δὲν γίνεται, Βρόνα! Δεκαπέντε ἡμέρας πρὸ τοῦ γάμου δίδεται ὁ λόγος καὶ αὐτός, ὅταν ὑπάρχῃ τιμιότης, συνδέει ὅσον καὶ ἡ εὐχὴ τοῦ παπᾶ. Αἶ λοιπὸν, Βρόνα, σήμερον σοὺ δίδω τὸν λόγον μου, ὅτι θὰ σέ πάρω.

— Καὶ πιστεύεις ὅτι δύνασαι νὰ ὑπανδρευθῆς μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας;

— Ἐπιθέμενον νὰ εἰσεύρω καὶ ποῖος θὰ ἐμπούσα νὰ μ' ἐμποδίσῃ.

— Ποῖος ἐμποροῦσε νὰ σ' ἐμποδίσῃ; ὁ αὐτοκράτωρ.

— Ὁ αὐτοκράτωρ;

— Εἶσαι εἴκοσι ἐνὸς ἔτους; καὶ ὑστερον ἀπὸ τρεῖς ἐβδομάδας θὰ τραβῆξῃς κληρὸν.

— Καλὲ τί μοὺ λέγεις; Εἰσεύρεις ὅτι εἶμαι μονογενῆς; οἱ γονεῖς μου εἶνε γέροντες καὶ ἀδύνακτον μέρος, τὸ ὑποστατικὸν εἶνε μόνον. Δὲν θὰ ὑπηρετήσω.

— Δὲν θὰ γείνης στρατιώτης; εἶπεν ἡ κόρη ἐκβάλλουσα κραυγὴν χαρᾶς.

— Ὄχι! ὄχι! καὶ σέ ἐρωτῶ ἀκόμη μίαν φοράν· πότε θὰ γείνη ὁ γάμος;

Δὲν ἀπήντησεν, ἀλλ' ὅτε ἐξῆλθε τοῦ δάτους, κατὰθεματώμενος ὑπὸ τοῦ ἀκατακτάτου ἡλίου τοῦ ἀπογεύματος ἐκεῖνου τοῦ Ἰουνίου, εἶχεν εἰπεῖ τὸ ναί.

* Ὁ γέρον Σθανδρόφερ ἦτο εἰς τῶν μεγάλων γαιοκτημόνων τῆς χώρας. Ἄλλοτε ἦτο βουβαλιός καὶ εὐθύς ὡς ὁ πύργος τοῦ ὑποστατικοῦ του. Οὐδὲν ἄλλο εἶχε κυρτώσει αὐτὸν εἰμὴ τὰ ἐβδομήκοντά του ἔτη. Ἄλλ' αὐτὰ πλέον τὸν εἶχον καταβάλλει. Δὲν ἐβάδιζεν ἄνευ βᾶθρου, καὶ ἡ χεὶρ του ἔτρεπε μόνῃ ἢ θέλῃσις του ἔμελεν ἀκόμη σταθερὰ καὶ δι' αὐτῆς ἐβκινον τὰ πάντα ἐν τῷ οἴκῳ. Ἡ σύζυγος του ἦτο ἡ ἀξία αὐτοῦ σύντροφος. Ἐκεῖνη ἦτο εἰκοσαέτις. ἐκεῖνος δὲ τετρακοντούτης ὅτε ἐνυμφεῖθησαν. Τὴν εἶχε βασιτάσει, ἀνατρέψει, ἀγαπήσει.

Τώρα ἐκεῖνη ἦτο ὁ ἀνὴρ καὶ ἐκεῖνος τὸ παιδίον· ἐχρειάσθη καιρὸς διὰ νὰ ἐνοήσῃ ὅτι ἡ θέλησις τῆς γυναικὸς του εἶχε γείνει ἰσχυρὰ πλησίον τῆς ἰδικῆς του, ὅτι ἐκεῖνη ἐνήργει καὶ ἐσκέπτετο ὡς αὐτός. Ὁ κόσμος διετίετο ὅτι κατέχον χρήματα, ἀλλ' ὑπῆρχον οἱ λέγοντες ὅτι τὰ χρήματα κατέχον αὐτοὺς. Φθονεραὶ, ὅποιοι ὑπάρχουσιν ἀπανταχοῦ, αἱ!

Εἰς οὐδένα ἐπρόξενον κακόν, ἀλλὰ δὲν εἶχον καρδίαν, τὴν καρδίαν ἐκείνην ἠτίς προξενεῖ τόσα κακά, ἀλλὰ καὶ τόσα κακά. Ἡ γέννησις τοῦ υἱοῦ τῶν θά ἠδύνατο νὰ τοὺς μεταβάλῃ, ἀλλ' ἦτο πολὺ ἀργά, ἥσαν ἡδὴ ἀπεξηραμένοι. Ἠσθάνθησαν μόνον χαρὰν ἰδιοτελῆ· δὲν κατόρθωσαν νὰ τὸν ἀγαπήσωσιν, οὐδὲ κατόρθωσαν ν' ἀγαπηθῶσιν. Ὁ νεανίας ἦτο ἐντιμὸς ὡς οἱ γονεῖς του, ἀλλ' ἰσχυρογνώμων καὶ ἐπὶ ὡς αὐτοί.

Ὁ γέρον Σθανδρόφερ δὲν θὰ ἐσκέπτετο ἀκόμη νὰ παραχωρήσῃ τὸ ὑποστατικὸν εἰς τὸν υἱόν του. Ὄταν ἡ χωρικός παραχωρῆ τὸ κτῆμα του, παραχωρεῖ πολλὰκις τὴν ἐλευθερίαν του, γίνεται ὑπηρέτης, ὑπηρέτης τοῦ τέκνου, ἐνίοτε μάλιστα ἐπαίτης, ὑποχρεούμενος νὰ ζητήσῃ τεμάχιον ἄρτου ἐν αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ οἴκῳ ὅν ἐκτίσεν. « Ὁ Φλώρης εἶνε παρὰ πολὺ νέος, ἀλλ' ὅταν τὰ παιδιὰ γείνουσιν αὐθένται ζοῦν καλλίτερα ἀπ' ὅτι τοὺς πρέπει, καὶ δὲν σκέπτονται τίποτε ἄλλο, παρὰ πῶς νὰ φαίνωνται ὡς ἂν αὐθένται καὶ τρώγουσιν ὅλα ὅσα κερδίζουσιν καὶ περιπλέον ἀκόμη. »

Ἴδου τί εἶλεγεν ὁ γέρον Σθανδρόφερ!

Ἄλλ' ὁ εἰρηνοδίτης τῷ εἶπεν ἄλλα, ἐκεῖνος!

« Ὁ Φλώρης εἶνε εἰκοσιενὸς ἔτους· μὲ τὸ σῶμα ὅπου εἶχε θὰ τὸν κάμουν θωρακοφόρον! » Ἄν ὁ γέρον θέλει νὰ τὸν ἀπκαλλάξῃ, πρέπει νὰ τῷ παραχωρήσῃ τὸ ὑποστατικὸν καὶ τὴν περιουσίαν του. Ἡ σύζυγος τὸ ἠσθάνθη πολὺ! Δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ τὸ κτῆμα, ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ καὶ τὸν υἱόν της. Ἄλλ' ὁ σύζυγος εἶπε· « πρέπει ν' ἀποφασίσωμεν· θὰ παραχωρήσω τὸ κτῆμα εἰς τὸ παιδί, ἀλλὰ θὰ τὸν κάμω νὰ καταλάβῃ ὅτι παραχωρήσεις περιουσίας δὲν θὰ εἰπῇ παραχωρήσεις θελήσεως! »

Ἴδου ποῦ εὗρισκοντο τὰ πράγματα, ὅτε ὁ Φλώρης ἐπανῆλθεν ἐκ τοῦ δάτους. Ἦνοιξε τὴν θύραν, εἰσῆλθεν ἀγέρωχος, αἰσθανόμενος ὅτι εἶχε γείνει ἀνὴρ. Ἦθελε νὰ ἠμιλήσῃ πάραυτα εἰς τὸν γέροντα καὶ ὁμοῦ δὲν ἠσθάνετο φόβον.

Εὗρισκοντο ἐν τῷ ὄρατι τῶν δωματίων, τῷ δωματίῳ τοῦ συμβουλίου, τῷ δωματίῳ, ἐξ οὗ ἐξέρχοντο πᾶσαι αἱ διαταγαί. Ἐκεῖνος κάθηται ἐπὶ καθέδρα, ἔχων προσκεφάλαιον ὑπὸ τὴν κεφαλὴν· ἐκεῖνη κάθηται ἐπὶ τῆς βάσεως τῆς θερμάστρας. Εἶνε παράδοξος γυνή· ὅταν ἠμιλῆ ὁ σύζυγος, σιωπᾷ καὶ περιμένει νὰ τελειώσῃ ἐκεῖνος πρὶν ἢ εἰπῇ τὴν γνώμην της. Πολλὰκις συμβαίνει αἱ γνώμαι ν' ἀπέχωνσιν ἀλλήλων ὅσον τὸ ναὶ ἀφίσταται τοῦ ὄχι.

Ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν ἐκεῖνη κάμνει τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς ὑποχώρησιν. Δὲν εἶνε ἀκόμη σύμφωνοι. Γυρίζουσι, ξαναγυρίζουσι, ἕκαστος ἐν τῇ θέσει του, καὶ τέλος φθάνουσιν ἀμφοτέρω ἐκεῖ ὅπου οἱ καλοὶ σύζυγοι πρέπει πάντοτε νὰ εἶνε. Ἄν ἡ συμφωνία δὲν ἐπέλθῃ ἐντός μιᾶς ἡμέρας, μεταβαίνουν πρὸς ὕπνον, καὶ τὴν ὑστερικίαν τὰ πάντα εἶνε ἐν τάξει. Καὶ τριάκοντα ἦδη ὅλα ἔτη ζοῖσι τοιοῦτον βίον!

Ὁ Φλώρης εἰσερχεται εἰς τὸ δωμάτιον. Μέχρις ἐκείνης τῆς ἡμέρας εἶχε καὶ ἐκεῖνος θέσιν ἐν τῷ συμβουλίῳ, ὁ μικρὸς ἐξόριστος, πλη-

σιον του ωρολογίου αλλά δεν είχε ψήφον αποφασιστικόν. Σήμερα δὲν κάθεται, ἀλλὰ στηρίζεται εἰς τὴν τράπεζαν, ἔχων τοὺς βραχιόνιας ἐσταυρωμένους.

Ὁ γέρον τὸν θεωρεῖ, ὑψώνει τὴν κεφαλὴν ἀγέρωχον, καὶ ἀπευθύνει εἰς αὐτὸν ἀδιαφόρους τινὰς ἐρωτήσεις.

Ὁ Φλώρης λέγει: «πρέπει νὰ γείνη.»

Ὁ γέρον στρέφει τὴν κεφαλὴν, κλείει τὰ βλέφαρα ὡς εἰ ἐνύσταζε καὶ ἀποκρίνεται.

— Τί λέγεις, Φλώρη;

— Λέγω, ὅτι ἂν τὸ ὑποστατικὸν εἶνε εἰς τὸ ὄνομα μου δὲν δύναμαι νὰ μείνω μόνος.

— Λοιπὸν;

— Θέλω νὰ νυμφευθῶ.

— Ἀλήθεια! Εἶπεν ἡ μήτηρ, μὲ φωνὴν παγνούσαν.

— Γνωρίζω μίαν! Ἐξήκολούθησεν ὁ νεανίας, δὲν θέλω νὰ χάνω καιρὸν εἰς δέκα πέντε ἡμέρας θὰ εἶμαι ὑπανδρευμένος.

Ὁ γέρον κυμβαλλίζει ἐπὶ τῆς τραπέζης διὰ τῶν ἀπεξηραμένων αὐτοῦ δακτύλων. Τέλος λέγει:

— Καὶ ἤμποροῦμεν νὰ μάθωμεν μὲ ποῖαν;

— Μὲ τὴν Βρόναν, τὴν Βρόναν τοῦ Στιγέθρον.

— Ἀλήθεια! εἶπεν ὁ γέρον. Καὶ ἐπειδὴ οὐδὲν πλέον προσθέτει, ὁ υἱὸς ἀρχεται ἐκθέτων τοὺς λόγους τοὺς ἀναγκαζοντας αὐτὸν πρὸς γάμον, εὐρίσκει δὲ τόσους, ὥστε δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ εἴπῃ τὸν μόνον, τὸν ἀληθῆ.

Ἡ μήτηρ κινεῖ τὴν κεφαλὴν ὡς διὰ νὰ ἐδιδάξῃ μίαν, ὁ πατὴρ εἶνε ἐμβρόντητος, ἀνοίγει δὲ τὸ στόμα μόνον καθ' ἣν στιγμὴν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐτοιμάζεται ν' ἀναχωρήσῃ, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν:

— Μεῖνε ἀκόμη ὀλίγον δὲν εἶμεθα σύμφωνοι... Ἐπειτα ἐγείρεται, στηρίζεται ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ προσθέτει:

— Ἀγαπητέ μου Φλώρη, τώρα δὲ εἶπες λόγια εἰς τὸν ἀέρα· κῦτταζε νὰ τὰ πάρῃς πίσω· ἐγὼ δὲν ἔκουσα τίποτε, λέγω πῶς δὲν ἔκουσα τίποτε. Ἄν θέλῃς νὰ ὑπανδρευθῇς, εἰξεύρεις ποῖον πρέπει πρῶτα νὰ ἐρωτήσῃς. Εἰξεύρεις ὅτι οἱ γονεῖς σου δὲν ἤμποροῦν νὰ θέλουν παρὰ τὸ καλὸν σου. Δὲν θὰ σοῦ δώσουν λοιπὸν γυναικὰ ὅπου δὲν σοῦ ταιριάζει. Ἀφῆσέ τους νὰ κάμουν αὐτοὶ ὅ,τι πρέπει. Τώρα ἤμπορεῖς νὰ φύγῃς.

Ἄλλ' ὁ Φλώρης δὲν ἐφυγεν.

— Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀπάντησίς σου, πατέρα;

— Δὲν εἶνε ζήτημα· καὶ βέβαια!

Καὶ ἡ μήτηρ ἀναμιγνυομένη λέγει:

— Ἐτραλάθη, Φλώρη; Δὲν ἤμπορούσες νὰ διαλέξῃς ἄλλη χειρότερη. Αὐτὴ δὲ ἔχει ἴσα ἴσα ὅλα ἐκεῖνα ποῦ δὲν σοῦ χρειάζονται. Σιάπα καὶ μὴν ὀμιλῆς πλέον, ἀνόητε. Εἶνε ἀπαράλλακτη ὅσαν τοὺς γονεῖς τῆς. Ἐπρεπε νὰ τοὺς

ἐβλεπες αὐτοὺς ὅταν ἦσαν ἀκόμη πλούσιοι. Δὲν κατεδέχοντο οὔτε νὰ μᾶς κυττάξουν. Ἐφοροῦσαν ὅλο μετὰξί καὶ βελούδο. Τώρα ποῦ τὰ κατεξώδευσαν ὅλα, ὅπου ἐγενεαν ζητιάνοι, τώρα βέβαια μοῦ θέλουν νὰ πάρουν τὸν υἱόν μας. Τὴν εὐρίσκεις εὐμορφὴν; Μὰ τὴν ἀλήθεια πολὺ ἐπιθυμοῦσα νὰ μάθω ποῦ τὴν κρύβει τὴν εὐμορφιά τῆς. Ἐγὼ δὲν τὴν εἶδα ἀκόμη. Ἄ ναι θὰ γείνη μία λαμπρὰ νοικοκυρά, χωρὶς ἄλλο. Παναγιά μου! Θὰ εἴχε καλὰ νὰ ἐξοδύση, καὶ θὰ ἤμπορούσε ὡραία νὰ κάμῃ τὴν κυρίαν. Ἄπο τὴν κορυφὴν εἰς τὰ νύχια νὰ τὴν πάρῃς ξέρει νοικοκυριά λιγώτερο παρὰ ὅ,τι ξέρει εἰς τὸ μικρὸ τῆς δάκτυλο ἢ δούλα ὅπου μᾶς φυλάει ταῖς ἀγγελᾶδες. Πάρε μίαν δούλα, ἂν θέλῃς, φθάνει νὰ ξέρῃ νὰ δουλεύῃ, ἀλλὰ ὄχι μίαν κόρη ὅπου ἦταν μὴν ἓξ φορές πλούσια καὶ τώρα δὲν εἶνε. Ὅσο εἶμεθα ἡμεῖς ἐδῶ, ἐκεῖνη δὲν θὰ ἐμβῇ ἐδῶ μέσα.

Ὁ γέρον ὑψώνει τὴν κεφαλὴν. Ὁ νεανίας ἀποκρίνεται ἡ μήτηρ ἀρχίζει πάλιν, ἐρεθίζεται, τερατεῖται, κραυγάζει ἕως οὗ ὁ πατὴρ λέγει:

— Φθάνει πλέον, Ἄννα, αὐτὰ εἶνε παιδιάρικα κωμώματα.

— Διάβολε, κραυγάζει ὁ Φλώρης κτυπῶν τὸν πόδι· δὲν θ' ἀφήσω νὰ προσβάλλουν τὴν Βρόναν· θὰ τὴν πάρω.

— Ἀνόητε, εἶπεν ὁ γέρον ἂν θέλῃς νὰ φωνάζῃς καὶ νὰ βλασφημῇς, πήγαινε εἰς τὴν αὐλήν. Θὰ ἔκαμνες πολὺ καλλίτερα νὰ κουβαλήσῃς τὴν κοπρίαν εἰς τὸ χωράφι· ἐμένα μοῦ πονεῖ τὸ χέρι, καὶ θὰ ἔχωμεν βροχὴν.

— Πατέρα, ἀποκρίνεται ὁ νέος, προσπαθῶν νὰ κρατηθῇ· ἀπὸ τὸν καιρὸν ὅπου κουνῶ τὰ χεῖρα μου καὶ τὰ πόδια, ἐργάζομαι διὰ σᾶς. Μοῦ εἶπαν πολλάκις φοραῖς ὅτι ἤμην κουτὸς νὰ δουλεύω ἀπὸ τὸ πρωὶ ἕως τὸ βράδυ, χεῖμωνά καλοκαίρι, ἐγὼ δὲ μοναχογιός. Δὲν σᾶς εἶπα ποτὲ τίποτε· ἐξακολούθησα, ἐπειδὴ τὸ ἠθέλετε σεις. Ἄλλὰ τώρα εἶνε ἄλλο πρᾶγμα, καὶ ἀφοῦ θέλετε νὰ μὲ ἐμποδίσῃτε νὰ ὑπανδρευθῶ θὰ κάμω ὅ,τι πρέπει.

— Θὰ κάμῃς καλὰ!

— Ὅντε ὁ θεὸς οὔτε ὁ διάβολος θὰ μὲ ἐμποδίσῃ νὰ ὑπανδρευθῶ.

— Ἐμπρός! Εἶπε μορμυρίζων ὁ γέρον. Εἶχεν ἀκουσθῆ κτύπος εἰς τὴν θύραν.

Ἐσηλθεν ὁ ἀγροφύλαξ, κρατῶν ἀνὰ χεῖρας ἐγγραφὸν τι.

— Τί θέλεις, πάλιν;

— Τίποτε δυσάρεστον. Ἀκούσατε νὰ σᾶς διαβάσω.

— Κατὰ τὸν νόμον τοῦ * * * ἡ αἰτησίς τοῦ Λαυρεντίου Πούργερ τοῦ ἐπιλεγομένου Σθανδρόφερ καὶ τῆς συζύγου του Ἄννης Πούργερ, ἐκ τοῦ ὑποστατικοῦ τοῦ Σθανδρόφερ, ἡ ἀναφερομένη εἰς τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ υἱοῦ των, ὃν χρειάζον-

ται ὡς ὑποστήριγμα τοῦ οἴκου των, δύναται νὰ γείνη δεκτή, ἂν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἐπικυρώσῃ τὴν ὑπογραφὴν ἣν θὰ θέσωμεν οἱ ἀναφερόμενοι κάτωθι τοῦ παρόντος. »

Ὁ αὐτοκρατορὶκὸς καὶ βασιλικὸς ἐπίτροπος Κ.

— Τί λέγεις; ἐρωτᾷ ὁ Σθανδρόφερ. Δὲν εἶνε ἀλήθεια. Δὲν ὑπογράφω τίποτε. Εἶμαι πολὺ καλὰ εἰς τὴν υγίαν μου, καὶ ἔχω ἀρκετάς δυνάμεις διὰ νὰ διευθύνω τὸ σπιτί μου. Δὲν ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ κανένα. Δόσε μοῦ νὰ τὸ γράψω.

— Τὸ γράφω ἐγὼ, ἂν θέλῃς εἶπεν ὁ Φλώρης.

— Καλὰ. Γράψε λοιπὸν· «Ἀποσύρω τὴν αἰτησίαν μου· θέλω νὰ μείνω κύριος εἰς τὸ σπιτί μου. Ἄς πάρουν στρατιώτην τὸν υἱόν μου.» Γράψε, γράψε λοιπὸν.

— Εἶνε περιττόν, εἶπεν ὁ ἀγροφύλαξ· χωρὶς τὴν ὑπογραφὴν σας τὸ συμβούλιον δὲν εἴμπορεῖ τίποτε νὰ κάμῃ.

— Καλὰ λοιπὸν, τότε πήγαινε.

— Μὲ πολλὴν μου εὐχαρίστησιν μαθαίνω ποῦ ἐγείνατε καλὰ ἀφῆτη, εἶπεν ὁ ἀγροφύλαξ, κλειὼν τὴν θύραν.

Ὁ Φλώρης εἶχε τὴν ἀχρότητα νεκροῦ. Οἱ κρόταφοι αὐτοῦ ἐσφυζον. Αἰ πυγμαῖ αὐτοῦ ἀνυψώθησαν. Ἄλλ' ἀφήκεν αὐτὰς νὰ καταπέσωσι, καὶ εἶπε:

— Δὲν ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ σᾶς. Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ μὴ λάβητε καὶ σεῖς τὴν ἀνάγκην μου!

— Καὶ διὰ τελευταίαν φοράν ἐν τῷ βίῳ του διέβη τὴν φλοιὴν τῆς πατρικῆς οἰκίας.

Μετὰ τέσσαρας ἑβδομάδας ἦτο στρατιώτης. Μετὰ ἕξ μῆνας ἐφρούρει ἐν στενῇ τινι ἀτραπῷ τῆς Ἐρζεγοβίνης.

Οἱ γέροντες τοῦ Σθανδρόφερ ἦσαν ἀσθενεῖς. Ἡμέραν τινα ἔλαβον δύο πράγματα, μίαν ἐπιστολὴν φέρουσαν μέλαιναν σφραγίδα καὶ ἓν βρέφος. Τὸ βρέφος ἐπέλετο ἐκ τῆς κλίνης ἐφ' ἧς ἀπέθνησκεν ἡ Βρόνα, ἡ δ' ἐπιστολὴ παρὰ τῆς στρατιωτικῆς ἀρχῆς τοῦ Μοστάρ. Ἐκλαύσαν ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς, καὶ ἐμειδίασαν πρὸς τὸ παιδίον.

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ).

ΔΗΜΩΔΗ ΔΙΣΤΙΧΑ

(Κυθῆρων)

Τὰ ὄχι τὸ λένε μὴν ἓξ φορές καὶ ἐγὼ τὸ δευτέρω, Πόνο ἔχω μέσα εἰς τὴν καρδίαν μὰ δὲν τον φανερόνω.

Τὰ μάτια μου ὅταν σ' εἶδανε, ταῦτιά μου ὅταν σ' ἄκουσαν Κρυφῆ χαρὰ τὸ λάβανε, μὰ δὲν τὸ μαρτυροῦσαν.

Ἄνοιξαν τὰ οὐράνια καὶ βγήκε νέα πλάσι Βγήκε καὶ μὴν μελαγχρινὴ τὸν κόσμον νὰ χαλάσῃ.

Ἐπὶ ἀπ' αὐτοῦ μαραινέσαι καὶ ἐγὼ ἀπὸ τοῦ λυποῦμαι. Πότε θὰ σμίξουμε τὰ δυὸ τὰ πάθη μας νὰ ποῦμε.

(Ἐκ τῆς συλλογῆς Ν. Δελακοβιά.)

ΦΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΡΙΣΛΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΑΛΦΩΝΕΟΥ ΔΩΔΕ

Μετάφρασις Σ. Ἀννίνου.

(Συνέχεια· ἴδε προηγουμένον φύλλον).

Διέρχεται ὁδοὺς καὶ πάλιν ὁδοὺς, εἶτα μίαν πλατείαν καὶ μίαν γέφυραν ἧς οἱ φανοὶ χαράττουσιν ἐπὶ τοῦ μελανοῦ ὕδατος ἑτέραν γέφυραν φωτεινὴν. Τέλος πάντων ἰδοὺ ὁ ποταμός. Ἐνεκα τῆς ὀμίχλης τῆς ὑγρᾶς ἐκεῖνης καὶ ἠπίου φηνοπωρινῆς νυκτὸς βλέπει τοὺς ἀγνώστους εἰς αὐτὴν Παρισίους ἐντὸς ἀορίστου τινὸς μαγαλείου ὅπου ἐπανξάνει ἡ ἀγνοία τῶν τόπων. Ἐδῶ εἶνε ἡ κατάλληλος θέσις ὅπως ἀποθάνῃ.

Ἀποθάνεται ἑαυτὴν πολὺ μικρὴν, μεμονωμένην, ἀπολωλιανὴν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀπειρομεγέθους, καταφώτου καὶ ἐρήμου πόλεως. Νομίζει ὅτι εἶνε νεκρὰ ἤδη. Πλησιάζει εἰς τὴν παρόχθιον ὁδόν, αἴφνης δὲ ἄρωμα ἀνθέων καὶ ἰσκαμμένης γῆς τὴν σταματᾷ κατὰ τὴν διάβασίν τῆς. Παρὰ τοὺς πόδας τῆς ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου σωροὶ θάμνων περιβαλλομένων ὑπὸ ἀχύρου, ἀνθοδοχεῖα μὲ τὰ ἐκ λευκοῦ χάρτου σκεπάσματα τῶν εἰσιν ἤδη τοποθετημένα διὰ τὴν ἀγορὰν τῆς ἐπαύριον. Περιβεβλημένοι τὰ περιώμιά των, μὲ τοὺς πόδας ἀποθεμιμένους ἐπὶ τῶν μικρῶν θερμοστῶν των αἱ ἀνθοπώλιδες εἰσίδονται ἐπὶ τῶν ἐδρῶν των, νεναρκαμένοι ἐκ τοῦ ὕπνου καὶ τῆς νυκτερινῆς δρόσου. Μαργαρίται παντός χρώματος, αἰνάνθαι, ῥοδαὶ ἀνθοφοροῦσαι παρακαίρως ἠρωμάτιζον τὸν ἀέρα τεταγμένοι ἐν σειράς εἰς μέρος φωτιζόμενον ὑπὸ τῆς σελήνης, ἐπιρρίπτουσαι κύκλω τὴν ἐλαφρὰν σκιάν των, ἐκτατοπισμένοι, εἰς μέρος ἀπῆλθε δὲ αὐτὰς εὐρισκόμενοι, ὅπου ἀναμένουσι τὴν ἰδιότροπον ὄρεξιν τῶν κοιμημένων Παρισίων.

Ταλαίπωρος Ποθητὴ! Ἦτο ὡς ν' ἀνῆρχοντο εἰς τὸν νοῦν τῆς ἡμοῦ μὲ εὐαδίαν τοῦ φορητοῦ ἐκείνου κήπου αἱ ἀναμνήσεις πάσαι τῆς νεότητός τῆς, τῶν σπανίων ἡμερῶν τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ ἀπατηθέντος ἔρωτός τῆς. Βαδίζει ἡμέρα ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀνθέων. Ἐνίστε πνοὴ ἀνέμου προξενεῖ θροῦν τῶν θάμνων ἐπιφασούντων ἀλλήλους ὡς κλάθοι δένδρουσειράς. Παρὰ τὸ χεῖλος δὲ τοῦ πεζοδρομίου κάνιστρα πλήρη φυτῶν ἐξεριζιμμένων ἀνεκδίδουσιν ὀσμὴν ὑγρᾶς γῆς.

Ἐνθυμεῖται τὴν ἔσχατην ἐκδρομὴν ἣν ὁ Φράντζ διωργάνωσεν. Τὸν ἀέρα τῆς παρθένου φύσεως ὃν ἀνέπνευσε διὰ πρώτην φοράν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην ἐπανευρίσκει καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τοῦ θανάτου τῆς: «Ἐνθυμῶ! φαίνεται λέγουσα αὐτῇ, αὐτὴ δὲ ἀπαντᾷ ἐνδομύχως: «—Ὡ, ναι, ἐνθυμοῦμαι! »

Τὸ ἐνθυμεῖται μάλιστα πάρα πολὺ. Φθάσα-

σα εἰς τὴν ἕβραν τῆς παραποταμίου ὕδου τῆς ἐπολισμένης οἰονεὶ ἑορτασίμως δι' ἀνθρώπων, ἢ μικρὰ λαθραίως προχωροῦσα σκιά σταματᾷ εἰς τὴν κλίμακα, δι' ἧς κατέρχονται εἰς τὴν ὄχθην.

Πάραυτα σχεδὸν ἀντηχοῦσι κραυγαὶ καὶ θόρυβος καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς παραποταμίου ὕδου. «Γρήγορα μίαν λέμβον! ἀρπάξας!» Ναῦται, κλητῆρες, προστρέχουσι πανταχόθεν. Λέμβος ἀποσπᾶται ἐκ τῆς ὄχθης φέρουσα εἰς τὰ ἔμπροσθεν φανόν.

Αἱ ἀνθοπόωλιδες ἀφυπνίζονται μία ἐξ αὐτῶν ἐρωτᾷ χαλαρωμένη τί συμβαίνει, ἢ δὲ συνεισπρωμένη παρὰ τὴν γωνίαν τῆς γαφύρας κεραιώλης ἀπαντᾷ ἀταράχως:

— Μὴ γυναικίᾳ ἔπεσε εἰς τὸ ποτάμι.

Ἄλλ' ὄχι ὁ ποταμὸς δὲν ἠθέλησε νὰ δεχθῆ τὴν νεανίδα. Ἡὐσπλαγγίσθη τόσην ἀγαθότητα καὶ χάριν. Ἰδοῦ, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν εἰς τὴν ὄχθην κάτω κινουμένων φανῶν μέλας τις ὄμιλος σχηματίζεται καὶ ἐκκινεῖ. Ἐσώθη!.. Ἐἰς ἐργάτης, ἐκ τῶν ἐξαγόντων ἄμμοι, τὴν ἀνείλκυσε. Κλητῆρες κομιζοῦσιν αὐτὴν περιστοιχιζόμενοι ὑπὸ ναυτῶν, ὑπὸ ἐκφορτωτῶν, ἐν τῇ νυκτὶ δὲ ἀκούεται φωνὴ βαρεῖα, βραχνῇ ἢ τις λέγει σαρδωνικῶς: «Αὐτὴ ἡ κάππια μ' ἔκαμα πολὺ νὰ κοπιᾶσω. Ἐπρεπε νὰ ἰδῆτε πῶς γλιστροῦσα μέσα ἀπὸ τὰ δάκτυλά μου!.. Ἦθελε νὰ μὲ κάμη νὰ χάσω τὴν ἀμοιβήν μου!..» Βαθμηδὸν ὁ θόρυβος κοπάζει, οἱ περιέργοι διασκορπίζονται, ἐνῶ δὲ ὁ ἀμαυρὸς ὄμιλος ἀπομακρύνεται διευθυνόμενος πρὸς τινὰ ἀστυνομικὸν σταθμὸν, αἱ ἀνθοπόωλιδες ἐπαναλαμβάνουσι τὸν ὕπνον των καὶ ἐπὶ τῆς ἐρήμου παραποταμίου ὕδου οἱ μικραῖριται φρῆσσουσιν ὑπὸ τὴν πρῶν ἄβραν.

Ἄ, δυστυχὴς νεάνις, ἐπίστευες ὅτι ἦτο εὐκόλον ν' ἀπέλθης ἐκ τῆς ζωῆς, νὰ ἐξαφανισθῆς διὰ μιᾶς!.. Ἦγνοεῖς ὅτι ἀντὶ νὰ σὲ παρασύρη ταχέως εἰς τὸ μὴδὲν ὅπερ ἐπέζητεις ὁ ποταμὸς θὰ σὲ ἀπώθει πρὸς πᾶσαν τὴν αἰσχύνην καὶ τὰ στίγματα τῶν ἀποτυγχανουσῶν αὐτοκτονιῶν. Ἐν πρώτοις ἰδοῦ ὁ ἀστυνομικὸς σταθμὸς, ὁ εἰδαγθῆς σταθμὸς μὲ τὰ ρυπαρὰ θρανία του, μὲ τὸ δάπαδον οὐδ' ὑγρὸς κοινορτὸς ἄμοιᾶζει πρὸς τὸν βόρθηρον τῶν ὕδων. Ἐκεῖ ἰδέησε νὰ διέλθῃ ἢ Ποθητῇ τὸ ὑπόλοιπον τῆς νυκτός. Τὴν ἀπέθεσαν ἐπὶ κλίνης στρατιωτικῆς ἔμπροσθεν τῆς εὐσπλάγως δι' αὐτὴν ἀνημμένης θερμάστρας, ἧς ἡ νοσηρὰ θερμότης ἔκαμνε νὰ καπνίζωσι τὰ βραεῖα καὶ ἀποστάζοντα ἐξ ὕδατος ἐνδύματά της. Παῦ εὗρίσκετο; Δὲν ἐνόει ἀκριβῶς. Τοὺς ἀνδρας τοὺς κατακεκλιμένους περὶ αὐτῆς ἐπὶ κλινῶν παρομοίων μὲ τὴν ἰδικήν της, τὴν μελαγχολικὴν κοινότητα τοῦ θαλάμου, τὰς ὠρυγὰς δύο μεθυσῶν κρατουμένων ἐκεῖ, οἵτινες ἐκρουον σφοδρῶς τὴν εἰς τὸ βάθος θύραν μετὰ φρικωδῶν βλασφημιῶν, ταῦτα πάντα ἔβλεπε καὶ

ἤκουεν ἢ νεαρὰ χαλῆ συγκεχυμένης, χωρὶς ἀέννοῃ.

Πλησίον της γυνὴ ρακένδυτος, μὲ τὴν κόμην λελυμένην ἐπὶ τῶν ὠμων ἐκείτο συνεισπρωμένη πρὸ τοῦ στομίου τῆς θερμάστρας, ἧς ἡ ἐρυθρὰ ἀναλαμπὴ δὲν ἴσχυε νὰ χρωματίσῃ τὸ πελιδνὸν καὶ βλοσυρὸν πρόσωπόν της. Ἦτο παράφρων συλληφθεῖσα κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην, πλάσμα ἀτυχῆς, ἢ τις ἔσειε μηχανικῶς τὴν κεφαλὴν καὶ ἐπανελάμβανε ἀδικαλόπως μετὰ φωνῆς ἀσυνειδήτου, ἀνεξαρτήτου σχεδὸν τῆς κινήσεως τῶν χειλέων της: «ὦ και! φτώχεια ἢ πορεῖ κανεὶς νὰ πῆ... ὦ και! φτώχεια, ἢ πορεῖ κανεὶς νὰ πῆ...» Τὸ ἀπαίσιον δὲ αὐτὸ παράπονον ἀντηχοῦν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ρογακμοῦ τῶν καιμωμένων ἠνώχλει φρικτὰ τὴν Ποθητῇ. Ἐκ διαλειμμάτων ἢ πρὸς τὴν ὁδὸν θύρα ἠνοιγετο, ἤκουετο ἢ φωνὴ προῖσταμένου τινὸς προσκαλοῦντος ὀνομαστί τοὺς κλητῆρας, δύο ἐξ αὐτῶν ἐξήρχοντο, ἐνῶ ἕτεροι δύο εἰσερχόμενοι ἐπιπτον ἐπὶ τῶν κλινῶν ἐξαπλούμενοι κατάκοποι ὡς ναῦται διανυκτερεύσαντες ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Τέλος ἐπεφάνη ἢ ἡμέρα μὲ τὴν μεγάλην ἐκείνην λευκὴν της φρικίας, τὴν τόσον σκληρὰν διὰ τοὺς ἀσθενεῖς. Ἀνανήψασα αἰφνιδίως ἐκ τοῦ ληθάργου της ἢ Ποθητῇ ἠγέρθη ἐπὶ τῆς κλίνης, ἀπέριψε τὸν χονδρὸν μανδύαν δι' οὗ τὴν εἶχον σκεπάσει καὶ παρὰ τὴν κόπωσιν καὶ τὸν πυρετὸν της προσεπάθησε νὰ ὀρθωθῆ ὅπως ἀνακτῆσθαι τὴν κατοχὴν ἐαυτῆς καὶ τῆς θαλήσεως της. Ὑπὸ μιᾶς μόνον κατεῖχετο νῦν ἰδέας, νὰ διαφύγῃ ὅλους ἐκείνους τοὺς περὶ αὐτῆς ὀφθαλμοὺς, νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ φρικιδίου αὐτοῦ τύπου ἐνθα ὁ ὕπνος εἶχε τόσον βαρεῖαν τὴν πνοὴν καὶ τόσον τεταραγμένην στάσιν.

— Κύριοι, σὰς παρακαλῶ, εἶπε τρέμουσα, ἀφήσατέ με νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν μητέρα μου.

Ὅσον συνειθισμένοι καὶ ἂν ἦσαν εἰς τὰ παρισινὰ δράματα οἱ ἀγαθοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι συνήθαινοντο ὅτι εὗρισκοντο πρὸ εὐγενεστέρως τινὸς καὶ ὑπὲρ τὰς συνήθεις συγκινητικῆς περιστάσεως. Πλὴν δὲν ἠδύναντο νὰ τὴν ὀδηγήσωσι πρὸς τὴν μητέρα της. Ἐπρεπε πρῶτον νὰ μεταβῶσι πρὸς τὸν ἀστυνόμον τὸ τοιοῦτο ἦτο ἀπαραίτητον. Ἐξ οἴκτου πρὸς αὐτὴν προσεκάλεσαν μίαν ἀμαξάν' ἀλλ' ὅπως δὴποτε ὄφειλε νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ σταθμοῦ, ὑπῆρχον δὲ πολλοὶ ἀναμένοντες παρὰ τὴν θύραν ὅπως ἴδωσι διερχομένην τὴν νεαρὰν χαλῆν, μὲ τὴν βεδρεγμένην καὶ προσκεκολλημένην παρὰ τοὺς κροτάφους κόμην καὶ μὲ τὸν χονδρὸν μανδύαν ὑπὸ τὸν ὅποιον οὐχ ἦττον, ἔτρεμεν ἐκ τοῦ φύχους. Ἐἰς τὴν ἀστυνομίαν τὴν προσεκάλεσαν ν' ἀνέλθῃ σκοτεινὴν καὶ ὑγρὰν κλίμακα δι' ἧς ἀνήρχοντο ἀνδρες μὲ μορφήν ἀποτρόπαιον. Μία θύρα

αὐτομάτως κλειομένη ἠνοίγετο κατὰ πᾶσαν στιγμὴν ὑπὸ τῆς βαναυσότητος τῆς ὑπηρεσίας. Τὰ δωμάτια ἦσαν ψυχρὰ καὶ κακῶς φωτιζόμενα, ἐπὶ τῶν ἐδωλίων δὲ ἐκάθητο σιωπηλοὶ, ἀποκεχαινωμένοι, νυσταλέοι, ἀλήται, κλέπται, γυναῖκα φαῦλα ἐπὶ τραπέζης καλυπτομένης ὑπὸ παλαίου πρασίνου σκεπάσματος ἔγραφεν ὁ γραφεὺς τοῦ ἀστυνόμου, ὑψηλόσωμος τις μὲ κεφαλήν ἄμορφον, καὶ φέρον ἰμάτιον ἐφθαρμένον.

Ὅτε ἢ Ποθητῇ εἰσῆλθεν, ἀνὴρ τις ἐγερεῖται ἐκ τῆς σκιᾶς προσῆλθε καὶ ἔτεινε αὐτῇ τὴν χεῖρα. Ἦτο ὁ κερδήσας τὴν ἀμοιβήν, ὁ ἀπεχθὴς σωτήρ της χάριν τῶν εἰκοσιπέντε φράγκων.

— Αἱ μικρούλα μου, εἶπεν αὐτῇ μὲ τὸν κυκλὸν του γέλωτα καὶ μὲ τὴν φωνὴν του ἐκείνην τὴν βραχνῇ, ἦτις ὑπενεθίμιζε τὰς ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ἡμιγλώδεις νύκτας, πῶς πηγαίνομεν εἰς ταῦτα ἀπὸ τῆ βουτηξιά;

Καὶ διηγείτο εἰς τοὺς παρεστῶτας τίνι τρόπῳ τὴν ἔσωσε, πῶς τὴν ἤρπασε κατ' ἀρχὰς τοιούτοτρόπως, κατόπιν οὕτω καὶ πῶς ἄνευ αὐτοῦ θὰ ἐταξείδευεν αὐτὴν τὴν ὄραν εἰς τὴν Ρουέννην μέσα εἰς τὸ νερὸ.

Ἡ ἀτυχὴς νεάνις ἦτο ἐρυθρὰ ἐκ τοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς αἰσχύνης τοσοῦτον δὲ τεταραγμένη ὥστε τῇ ἐφαίνετο ὅτι τὸ ὕδωρ εἶχε καταλίπει πέπλον ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν της καὶ βόμβον παρὰ τὰ ὠτά της. Τέλος εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς δωμάτιον μικρότερον, ἐνάπιον ὑποκειμένου τινὸς ἀξιοπρεπούς, παρασημοφοροῦντος, τοῦ κυρίου ἀστυνόμου, ὅστις ἔπιπε τὸν καφεὶν μὲ τὸ γάλα ἀναγιώσκων ἐνταυτῷ τὴν Ἐφημερίδα τῶν Δικαστηρίων.

Ἐνῶ ἔβραχε τὸ δάκρυόν του εἰς τὸν καφεὶν χωρὶς νὰ ἐγείρῃ τὰ ὄμματα ἀπὸ τῆς ἐφημερίδος εἶπεν αἰφνης μετὰ δυστροπίας

— Ἄ! σὺ εἶσθε; ..

Καὶ πάραυτα ὁ συνοδεύσας τὴν Ποθητῇ ἐνωματάρης ἤρχε ν' ἀναγιώσκῃ τὴν ἐκθεσίαν του:

α Τὴν δωδεκάτην τοῦ μεσονυκτίου παρὰ τέταρτον εἰς τὴν παραποτάμιον ὁδὸν τῶν Βυρσοδειφίων, ἔμπροσθεν τῆς ὑπ' ἀριθ. 17 οἰκίας ἢ λεγομένη Δελομπέλ, ἐτῶν εἰκοσιτασσάρων, κατασκευάστρια τεχνητῶν ἀνθέων, κατοικοῦσα εἰς τὴν ὁδὸν Μπράκ μετὰ τῶν γονέων αὐτῆς, ἀπειράθη ν' αὐτοκτονήσῃ ῥιπτομένη εἰς τὸν Σηκουάναν, ὁπότεν ἐξήλθη σώα καὶ ἀβλαβῆς παρὰ τοῦ κυρίου Παρασεμινὲ ἔργατου, κατοικοῦντος εἰς τὴν ὁδὸν Βύτ—Σαμόν.»

Ὁ κ. ἀστυνόμος ἠκρατὸ τρώγων μὲ τὸ ἀτάραχον καὶ βαρμυμένον ἦθος ἀνθρώπου οὐδὲν ἐκπλήττει. Τέλος ἤγειρε πρὸς τὴν λεγομένην Δελομπέλ βλέμμα ἐπιτετηθευμένης σοβαρότητος καὶ αὐστηρῶν, ἐπέπληξε δὲ αὐτὴν ὅπως τῆς ἐχρειάζετο. Ἦτο κάκιστον, ἦτο θανάτρον αὐτὸ τὸ ὅποιον ἐπραξεν. Ποῖα ἄραγε αἰτία τὴν ἐξώθησεν εἰς τὴν τοιαύτην πράξιν; Διὰ τί ἤθελε νὰ

καταστραφῆ; Ἐλα λοιπὸν, ἀπάντησε, λεγομένη Δελομπέλ, διὰ τί;

Ἄλλ' ἢ λεγομένη Δελομπέλ ἐπέμνε νὰ μὴ ἀπαντᾷ. Ἐφαίνετο αὐτῇ ὅτι θὰ ἐμίκναι τὸν ἐρωτὰ της ἐξομολογουμένη αὐτὸν εἰς παρόμοιον μέρος. «Δὲν εἰξέουρα... δὲν εἰξέουρα...» ἔλεγε ταπεινῇ τῇ φωνῇ καὶ φρικιδίως.

Δυσανασχέτων, ἀγανακτῶν ὁ κ. ἀστυνόμος εἶπεν ὅτι ἐμελλε νὰ διατάξῃ ὅπως τὴν ἐπαναγάγωσιν εἰς τὴν κατοικίαν τῶν γονέων της, ἀλλ' ὑπὸ ἓνα ἔρον, νὰ ὑποσχεθῆ δηλαδὴ αὐτῇ ὅτι δὲν θὰ τὸ ἔξανακάμῃ πλέον.

— ὦ, και, κύριε! ..

— Δὲν θὰ τὸ ἔξανακάμῃς πλέον;

— Ὅχι, ὄχι, ποτέ... ποτέ...

Μὲ ὅλας ἄλλως τὰς διαμαρτυρίας της ὁ ἀστυνόμος ἔσειε τὴν κεφαλὴν, ὡς νὰ μὴ ἐπίστευεν εἰς τὸν ὄρον αὐτόν.

Ἐξῆλθον ἤδη καὶ διευθύνοντο πρὸς τὴν οἰκίαν της ἀλλὰ τὸ μαρτυρίον της ἀκόμη δὲν ἔληξεν.

Ἐντὸς τῆς ἀμαξῆς ὁ συνοδεύων αὐτὴν ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ἐδείκνυτο καθ' ὑπερβολὴν φιλόφρον καὶ περιποιητικὸς. Αὐτῇ ἐφαίνετο ὡσεὶ μὴ ἐνοοῦσα, ἀπεμακρύνετο, ἀπέσυρε τὴν χεῖρά της... Οἶα βάσανος!.. Τὸ φοβερώτερον δὲ ἦτο ἢ ἀφίξις της εἰς τὴν ὁδὸν Μπράκ, ὅπου ἡ οἰκία ἦτο ἀνάστατος καὶ ὄφειλε νὰ ὑποστῇ τὴν περιέργειαν τῶν γειτόνων. Ἦδη ἀπὸ πρῶτας πᾶσα ἢ συνοικία ἐγίνωσκε τὴν ἐξαφάνισίν της, διεδέδετο δὲ ὅτι εἶχεν ἀναχωρήσῃ μετὰ τοῦ Φράντζ Ρίσλερ. Λίαν ἐνωρὶς εἶδον ἐξερχόμενον τὸν ἐνδοξὸν Δελομπέλ, σφόδρα ἀνήσυχον, μὲ τὸν πῖλον πλαγίως ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τὰ περιχειρίδια συντεθλασμένα, τοῦ ὅπερ ἦτο ἐνδείξις ἐκτάκτου ταραχῆς ἢ θυρωρὸς ἀναβιβάσασα τὰς προμηθείας τῆς ἡμέρας εὔρε τὴν ἀτυχῆ μητέρα σχεδὸν παράφροναν, διατρέχουσαν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς δωματίου εἰς τὸ ἕτερον, ἀναζητοῦσαν μίαν λέξιν τοῦ τέκνου της, ἐν ἔχνης ὁσονδῆποτε μικρὸν, δυνάμενον ὅμως νὰ τὴν ὀδηγήσῃ ὅπως σχηματίσῃ τοῦλάχιστον εἰκασίαν τινά.

Ἐἰς τὸν νοῦν τῆς ταλαιπώρου γυναικὸς βραδεῖα ἐπῆλθε διαφώτισις διὰ μιᾶς ὡς πρὸς τὴν στάσιν τῆς θυγατρὸς της κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας, καὶ τὴν σιγὴν αὐτῆς διὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Φράντζ. «Μὴ κλαίης, γυναικίᾳ μου... θὰ σοῦ τὴν φέρω ὅπιω...» εἶπεν ὁ πατὴρ ἐξερχόμενος, ἀφ' οὗ δὲ ἐξῆλθε διὰ νὰ πληροφωρηθῆ μὲν ἀλλὰ καὶ διὰ ν' ἀποφύγῃ τὸ θέαμα ἐκείνο τῆς σφοδρᾶς θλίψεως, ἢ σύζυγός του ἄλλο τι δὲν ἔπραττεν εἰμὴ νὰ περιφέρηται ἀπὸ τοῦ παραθύρου εἰς τὴν κλίμακα καὶ ἀπὸ τῆς κλίμακας εἰς τὸ παράθυρον. Ἄμα ὡς ἤκουε τὸ ἐλάχιστον βῆμα εἰς τὴν κλίμακα, ἠνοιγε τὴν θύραν μετὰ βιαίων παλμῶν καρδίας καὶ ὄρμα ἐξῶ εἶτα δὲ ὅταν

έπιστρεφεν, ή ερημία του μικρού εκείνου οική-
ματος έπαυξανμένη έτι μάλλον εκ της κενής
καθόδου της Ποθητής, έστραμμένης ες ήμισείας
πρός την τράπεζαν της εργασίας την έκαμνε να
ζήνη δάκρυα.

Αίφνης όχημα έσταμάτησε κάτω πρό της
εισόδου, φωνή δέ άντήχησαν εις την οικίαν:

— Κυρά Δελομπέλ, νά την! Η κόρη σου
εύρέθη!

Ήτο πράγματι ή Ποθητή ήτις άνήρχετο ώ-
χρά, κλονιζομένη, ερειδομένη εις τον βραχίονα
ένός άγνώστου, άνευ έπαμίου και πίλου, περιβε-
βλημένη ευρύχωρον μανδύαν άμαυρού χρώματος.
Ίδούσα την μητέρα της έμειδίασε προς αυτήν
σχεδόν ήλιθίως.

— Μη τρομάξεις, δέν είναι τίποτε... προσε-
πάθησε να είπη άλλ' εκάμφθη επί της κλίμακος.
Ουδέποτε ή κυρία Δελομπέλ ήθελεν υποθέσει
ότι ήτο τόσοσ άμακία. Έν όσην όφθαλμού ήρ-
πασε την θυγατέρα της, την άπεκόμισε, την ά-
πέθηκεν επί της κλίνης, και ώμίλει προς αυτήν
και την ήσυχάζετο.

— Έγύρισες τέλος πάντων;... Πόθεν έρχεσαι,
καυμένο παιδί; Είμε άληθής, είπέ μου, ότι ή-
θελεις να φονευθής;... Λοιπόν ήσθάνεσο τόσο
μεγάλην θλίψιν;... διατί μου την άπέκρυπτες;

Ίδούσα την μητέρα της εις τοιαύτην κατά-
στασιν, καταβληθείσαν υπό των δακρύων, γη-
ράσασαν έντός ήλίγων ώρών ή Ποθητή κατελήφθη
υπό σφοδράς τύφως συνειδητός. Άνελογίζετο
ότι είχαν απέλθει χωρίς ν' άποτεινή αυτή ουδ'
ένα χαιρετισμόν και ότι ένδομύχως την κατα-
γόρει ότι δέν την ήγάπα.

Δέν την ήγάπα!

— Θ' απέθνησκα εξ αίτίας του θανάτου σου!...
έλεγεν ή άτυχή γυνή... "Ω! ότε το πρωί έση-
κώθην και είδα ότι το κρεβάτι σου ήτο άγγι-
κτον και δέν σ' εύρηκα ούτε εις τό εργαστήριον...
Έστριφογύρισα και έπεσα κάτω ξερή... Έξέστα-
θης τώρα;... Είσαι καλά;... Δέν θα ξανακά-
μης αυτό πλέον, άλήθεια, δέν θα προσπαθήσης
να φονευθής;...

Και συνέπτυσσε τάς άκρας των σκεπασμάτων,
έθέριμνε τους πόδας της, την έσφιγγεν επί του
στήθους της όπως την λικνίση.

Άπό της κλίνης της ή Ποθητή, μέ τά όμ-
ματα κλεισμένα επανέβλεπε πάσας τάς λεπτο-
μερείας της αυτοχειρίας της, πάντα τά είδεχθη
περιστατικά δι' ών διήλθε διαφυγοῦσα τον θά-
νατον. Έν τῷ πυρετῷ της, όστις νῦν έσφοδρύνετο
έν τῷ καταλαμβάνοντι αυτήν βαρεί ληθαργῷ
την έτάρασσα, την έβασάνιζεν άκόμη ή έκφρων
αυτής αναμίσει των Παρισίαν πορεία. Χιλιάδες
ζοφερών δδών ήνοιγοντο ένώπιόν της έχουσαι τον
Σηκουάναν εις την έσχάτιαν αυτών.

Ο φοβερός ποταμός. έν δέν ήδύνατο να άνεύρη
την νύκτα, την κατεδίωκε νῦν.

Ήσθάνετο έαυτην περιρραινωμένην υπό της
ιλύος του, υπό του βορρῶδου έν τῷ καταπιέζοντι
δέν αυτήν εφιάλτη ή ταλαιπωρος κόρη μή γινώ-
σκουσα πῶς ν' άποφύγη την ένόχλησιν της άνα-
μνήσεώς της έλεγε ταπεινή τῇ φωνῇ προς την
μητέρα της: « Κρύψε με... κρύψε με... έν-
τρέπομαι!... »

Σ.

Ύπεσχέθη να μη τό ξανακάμη πλέον.

"Ω, όχι, δέν θα τό ξανακάμη πλέον. Ο κύριος
άστυνόμος δύναται να μένη ήσυχος. Δέν ύπαρ-
χει φόβος να τό επαναλάβη. Και έν πρώτοις
πῶς θα ήδύνατο να μεταβῆ μέχρι του ποταμού
τόρα άφου δέν δύναται να κινηθῆ από της
κλίνης της; Άν ό κ. άστυνόμος την έβλεπε
κατά την στιγμήν ταύτην, ουδέόπως θ' άμφέβαλλε
περί της ύποσχέσεώς της Βεβαίως ή θέλησιν, ή
έπιθυμία του θανάτου ή τόσοσ μοιραίως έγχε-
χασαμένη επί του ώχρου προσώπου της την
προτεραιαν είνε άκόμη καταφανής έν όλῃ τῇ
σώματι. έγένετο μόνον ήπιωτέρα, μάλλον έγ-
καρτεροῦσα. Η λεγομένη Δελομπέλ γινώσκει
βτι αν άναμείνη όλίγον καιρόν, έλάχιστον, ό πό-
θος της θα εκπληρωθῆ.

Οί ιατροί άξιόσιν ότι θνήσκει εκ περιπνευ-
μονίας, εξ ής προσεβλήθη ένεκα των υγρών έν-
δομῶτων της. Άλλ' οι ιατροί άπατώνται δέν
είνε περιπνευμονία. Τότε λοιπόν την θανατώνει
ό έρωσ της;... Όχι! Άπό της φοβεράς εκείνης
νυκτός δέν θεωρεί πλέον έαυτην άξίαν ν' άγαπᾷ,
ουδέ ν' άγαπάται. Του λοιπού θα ύπάρχη μία
κηλς εις τον τόσοσ άγνόν βιον της και εκ τού-
του άκριβῶς θνήσκει.

Βιάστην λεπτομέρειαν του φρικτού δράματος
λογισμός της θεωρεῖ ως ρῦπον, και την έξαγωγήν
της εκ του υδατος ένώπιον τόσοσ ανθρώπων και
τον κεκμηκότα ύπνον της εις τον άστυνομικόν
σταθμόν, και τά άσμενα ξήματα άτινα αυτόθι
ήκουσε, και την παραφρονα ήτις έθερμαίνεται
πρό της θερμάστρας, πάν ό,τι φαῦλον, νοσηρόν,
άναιδές προς ό συνεχρωτίσθη άνερχομένη την
κλίμακα της άστυνομίας, την περιφρόνησιν με-
ρικῶν βλεμμάτων, την άναίσχυντιαν μερικῶν
έλλων, τους άστεϊσμούς του σωτήρός της, τάς
περιποιήσεις του άστυνομικου κλητήρος, την
διά παντός καταπρυφείσαν γυναικείαν της συ-
στολήν, τό όνομά της όπερ έδέησε να όμολογήσῃ,
ως και αυτήν προσέτι την εκ της σωματικῆς
της έλλείψεως ένόχλησιν, ήτις την κατεδίωξε
κθ' όλας τάς φάσεις του μακρού μαρτυρίου της
ως ειρηνία έπιπρόσθετος, γελοιοποιήσιν της εξ
έρωτος αυτοκτονίας της...
Άποθνήσκει εκ της άισχύνης, σᾶς λέγω. Ο-

σάκις παραληρεί την νύκτα αυτό επαναλαμβά-
νει άδιακόπως: « Έντρέπομαι!... έντρέπομαι!... »
κατά τάς στιγμάς δέ της άταραξίας χώνεται
εις τά σκεπάσματα, τά σύρει επί του προσώπου
της ως δια να κρυβῆ ή δια να ταφῆ.

Πλησίαν της κλίνης της Ποθητής, παρά τό
φῶς του παραθύρου ή κυρία Δελομπέλ εργαζεται
άγρυπνοῦσα επί της θυγατρῶς της. Έκ διαλειμ-
μάτων έγείρει τά όμματα και κατασκοπεῖει την
έφρωνν εκείνην άπελπισίαν, την άνεξήγητον
νόσον, είτα δ' επαναλαμβάνει τό έργον της τά-
χιστα. Διότι μία των μεγίστων θλίψεων του
ένδοῦς είνε και τουτο ότι ουδέ να πάσχη δύ-
ναται όσον θέλει. Πρέπει να εργαζεται άδια-
κόπως και όταν άκόμη ό θάνατος περιπλαναται
πέριξ να μεριμνᾷ περί των έπειγουσῶν άπαιτή-
σεων και των δυσχερειῶν του βίου.

Ο πλοῦσιος δύναται να επιδοθῆ εξ ολοκλή-
ρου εις την θλίψιν του, να προσκολληθῆ εις αυτήν,
να ζῆση μετ' αυτής, μη πράττων άλλο τι είμή
θλιβόμενος κλαίων.

Ο πτωχός δέν έχει ούτε τά μέσα, ούτε τό
δικαίωμα. Έγνώρισα εις την πατρίδα μου, εις
την έξοχήν γράϊαν ήτις ειχεν άπολίσει έντός
του αυτού έτους την θυγατέρα της και τον σύ-
ζυγόν της, τάς φοβεράς δέ δοκιμασίας ταύτας
υπέστη έλληπαλλήλως είχεν όμως τέκνα άρρενα
ν' αναβρέψῃ και έν κτήθα ένωκισμένον, επί
του όπιοῦ ώφειλε να έπιστατῆ. Άπό του όδρου
ώφειλε να επασχολῆται, να έπαρη εις πάντα,
να εκτελῆ διαφόρους εργασίας εις τους άγρούς,
εις μέρη διεστώτα, απέχοντα λεύγας άπ' άλλῆ-
λων ένιοτε. Η άτυχής χήρα μοι έλεγεν: « Ουδέ
μιάν στιγμήν την έβδομάδα δέν έχω καιρόν να
κλαύσω' αλλά την Κυριακήν... » « Τῷ όντι δέ κατ'
έκείνην την ήμέραν, ένῷ τά παιδιά επαιζον έξω
ή περιεπάτων, αυτή εκλείετο έντός του έρήμου
οίκου της και διήρχετο όλον τό άπόγευμα κραυ-
γάζουσα, έπικαλουμένη τον σύζυγον και την
θυγατέρα της.

Η κυρία Δελομπέλ δέν ειχεν ούτε καν την
Κυριακήν εις την διάθεσιν της. Αναλογίσθητε
ότι τώρα εργαζεται μόνη, οι δέ δάκτυλοι της
δέν ειχον την θαυμασίαν έπιτηδειότητα των λε-
πτοφυῶν χειρῶν της Ποθητής, ότι τά φάρμακα
ήσαν άκριβά, και ότι δια κανένα λόγο δέν θ'
άπεφάσιζε να στερήσῃ τον « πατέρα » τινός των
προσφιλών του έξεων. Διά τουτο καθ' οταν δή-
ποτε ωραν και αν ήνοιγε τους όφθαλμούς της
ή άσθενής, έβλεπε την μητέρα της υπό τό ώχρόν
φῶς της πρωίας ή υπό τό της άγρυπνοῦσης λυ-
χνίας εργαζομένην πάντοτε, εργαζομένην άδια-
κόπως.

Όσάκις τά παραπατάσματα της κλίνης της
ήσαν καταβιβασμένα, ήκουε τον ξηρόν και με-

ταλλικόν κρότον της ψαλίδος άποτιθεμένης επί
της τραπέζης.

Ο κάματος αυτός της μητρῶς, ή άγρυπνια
αυτή ήτις διαρκῶς συνώδευεν ως σύντροφος τον
ιδικόν της πυρετόν ήτο επίσης μία άφορη ή-
δύνης δι' αυτήν. Ένίοτε μάάλιστα ή τοιαύτη
ήδύνη επεσκίαζε πάσας τάς λοιπᾶς.

— Ψάλα, δόσε μου κ' έμέ την εργασίαν μου.
έλεγε προσπαθοῦσα να καθῆσῃ επί της κλίνης.
Ήτο τουτο μικρά αιθρία έν τῷ ζῷῳ όστις κα-
θίστατο όσημέραι πυκνότερος. Η κυρία Δελομ-
πέλ, ήτις διέβλεπεν έν τῇ έπιθυμίᾳ ταύτῃ της
θυγατρῶς της θέλησιν όπως προσκολληθῆ εκ νέου
εις την ζωήν, την έτοποθέτει όπως ήδύνατο
κάλλιον και μετέφερον έγγύτερον την τράπεζαν.
Άλλ' ή βελόνη νῦν ήτο πολύ βαρεία, οι όφθαλ-
μοί της πολύ άσθενείς, ό έλάχιστος δέ κρότος
αμάξης κυλιόμενης επί του λιθοστρώτου, αι
κραυγαί αι άνερχόμεναί μέχρι των παραθύρων
υπεμνησκον εις την Ποθητήν ότι ή υδός, ή
αχρεία υδός, εκειτο εκεί πλησίον. "Όχι, άναμ-
φιβόλως δέν είχε πλέον την δύναμιν να ζῆση.
"Ω, αν ήδύνατο ν' αποθάνῃ πρώτον και εκειτα
ν' αναγεννηθῆ! Έν τοσοῦτῷ έθνησκεν, άποκτώ-
σα βαθμηδόν υψίστην άυταπάρησιν. Η μήτηρ
ένῷ έρραπτε παρετήρει την κόρην της όσημέραι
ώχροτέραν και την ήρώτα:

— Είσαι καλλίτερα;

— Πολύ καλλίτερα... άπάντα ή άσθενής
μετ' έλαφροῦ μειδιάματος μελαγχολικῶ όπερ
έφύτιζε προς στιγμήν τό τεθλιμμένον της πρό-
σωπον, δεικνῦον πάσαν την επ' αυτού γενομένην
καταστροφήν, όπως ακτίς ήλίου εισδύουσα εις
τό οίκημα πένητος άντι να τί φαιδρύνῃ, εξαί-
ρει έτι μάλλον την γύνωριν αυτού και τό πέν-
θος. Έπήρχοντο κατόπιν μακράί περίοδοι σι-
γῆς, καθ' ός ή μήτηρ δέν ώμίλει εκ φόβου μή-
πως κλαύσῃ άκουσίως, ή δέ θυγάτηρ έμανε
νεναρωμένη υπό του πυρετού, περιπετυλιμένη
ήδη έντός των άοράτων πέπλων, δι' ών ό θάνα-
τος περιβάλλει οίονει εξ οίκου τους ψυχορρα-
γούντας όπως κατανηκῆσῃ τάς άπομενούσας εις
αυτούς δυνάμεις και τους παραλάβῃ ήσυχότερον,
άνευ άντιστάσεως.

Ο ένδοξος Δελομπέλ ουδέποτε παρευρίσκειτο.
Ο βλος αυτού ως ήθοποιού άέργου κατ' ουδέν
είχε μεταβληθῆ. Έγίνωσκεν έν τούτοις ότι ή
θυγάτηρ του ήτο έπιθάνατος, ό ιατρός τον είχε
προειδοποιήσει παρὶ τουτου. Μάλιστα είχε προ-
ξενήσει τό τοιοῦτο εις αυτόν σφοδράν συγκίνησιν
διότι κατὰ βάθος ήγάπα πολύ την θυγατέρα
του. άλλ' εις τον παραδοξόν εκείνον χαρακτηρα
τ' άλλθίστατα και ειλκρινέστατα των αισθη-
μάτων έλάμβανον τροπήν έπιπλάστον, ήμισα
φυσικήν, όπως τά επί τραπέζης έπικλινούς άπο-
τιθέμενα άντικείμενα δέν φαίνονται εύθέα.

Ο Δελομπέλ πρό πάντων ήθελε νά περιπατή, νά περιφέρη και νά σκορπίζη τήν λύπην του. Ὑπεκρίνετο τόν άτυχή πατέρα από τής μίας άκρας τοῦ βουλευθάρτου μέχρι τής έτέρας. Τόν συνήντων εἰς τά πέριξ τῶν θεάτρων, εἰς τά καφενεῖα τά συγκαζόμενα παρά τῶν ήθοποιῶν μέ τούς ὀφθαλμούς έρυθρούς και τό πρόσωπον ὄχρρόν. Ἡγάπη νά τόν έρωτώσιν: « Λέ λοιπόν, καυμένη, πῶς πηγαίνει ή άσθενής σου; » Ὅτε δέ αὐτός έσειε τήν κεφαλήν διὰ κινήματος νευρικοῦ· συνείχε τά δάκρυα δι' ενός μορφισμοῦ, έκράτει μέ τό στόμα τās άράς και τά παράπονα και έξετόξευε κατά τοῦ οὐρανοῦ ἄφωνον και πλήρες ὀργής βλέμμα, ὡς ὅτε υπεκρίνετο τόν Ἰατρὸν τῶν Πίδων. Τοῦτο ὅμως δέν τόν εμπόδιζεν από τοῦ νά δεικνύη πᾶσαν ἄβραν και φιλόστοργον πρὸς τήν κόρην του έπιμέλειαν.

Ὅπως έπί παραδείγματι εἶχεν άποκτήσει τήν έξιν, άφότου ή Ποθητή ήσθάνει, νά κομίζη αὐτῇ άνθη ἐκ τῶν ἀνά τούς Παρισίους έκδρομῶν του. Δέν ήρκείτο δέ εἰς τά συνήθη άνθη, εἰς τά ταπεινά ἴα, τά θάλλοντα εἰς πᾶσαν γωνίαν ὀδοῦ και προσιτά εἰς πᾶν βαλάντιον. Ἦθελε ν' αγοράζη κατὰ τās θλιθεράς εκείνας ήμέρας τοῦ φθινοπώρου βῦδα και καρύφυλλα, πρό πάντων δέ λευκά λείρια, λείρια βλαστήσαντα ἐν τεχνητῷ άνθοκομίῳ, ὡν τὰ άνθη, τό στέλεχος και τά φύλλα έχουσι τό αὐτό υποπράσινον χρῶμα ὡσάνει ή φύσις ἐν τῇ σπουδῇ αὐτῆς νά ἐνέμεινεν εἰς τό αὐτό ἁμοιόμορφον χρῶμα.

— «Ω, εἶνε πολύ... πάρα πολύ... θά μέ δυσαρεστήσης, έλεγεν έκάστοτε ή άσθενής δασκίαι τόν έβλεπεν εἰσερχόμενον θριαμβευτικῶς μέ τήν άνθοδέσμην ἀνά χεῖρας. Ἄλλ' αὐτός άπήντα μέ τόσον έλευθερίον και μεγαλοπρεπές ήθος: « Ἄφρησε δά... έφρησε δά... ». Ὡστε ή νεανίς δέν ἐτόλμα ἐπί πλέον νά έπιμείνῃ.

Ἐν τασούτῳ ή δαπάνη ήτο μεγάλη και ή μήτηρ μετά κόπου κατώρθου νά κερδίζη τὰ πρὸς τό ζῆν ἀναγκαῖα και τῶν τριῶν.

Πλὴν ἀντί νά παραπονηθῇ ή κυρία Δελομπέλ άπεναντίας έύρισκε λαμπράν τήν πράξιν τοῦ μεγάλου αὐτῆς συζύγου.

Ἡ τοιαύτη πρὸς τὰ χρήματα περιφρόνησις, ή υπερήφανος άμεριμνησία ἐνέπνεον αὐτῇ άπειρίριστον θαυμασμόν, περισσότερο δέ παρά ποτε έπίστευεν εἰς τήν μεγαλοφυῖαν και τό θεατρικόν μέλλον τοῦ συζύγου τῆς.

Και αὐτός επίσης διέσωζεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν συμβάντων πεποιθισιν ἀλόγητον. Ἐν τούτοις ὅμως ὀλίγον έλειπε ν' άνοιχθῶσιν οἱ ὀφθαλμοί του πρὸς τήν ἀλήθειαν ὀλίγον έλειπε μικρά χεῖρ φλέγουσα άποτεθεισα ἐπί τοῦ μεγαλοπρεποῦς και άείποτε πεπλανημένου κρανίου του νά εκδιώξῃ τήν αὐτοῦ πρὸ τῶσου καιροῦ βομβούσαν μηλολόνην. Ἰδοῦ πῶς συνέβη τό πράγμα:

Νύκτα τινά ή Ποθητή άφυπνίσθη αἰφνης εἰς πρᾶδοξον κατάστασιν. Σημειωτέον ὅτι τήν προτεραιάν ὁ ἰατρὸς έλθὼν πρὸς έπίσκεψιν τῆς λίαν έξεπλάγη εύρων αὐτὴν ζωογονηθείσαν, μάλλον ήρεμον, τόν δέ πυρετόν τῆς καταπεσόντα. Μή δυνάμενος νά εξήγησῃ τήν αἰτίαν τῆς τοιαύτης ὀπροσδοκῆτου άναστάσεως άπήληθε λέγων: « ἄς περιμένωμεν! » βλαπόμενος εἰς τὰ αἰφνίδια σκιρτήματα τῆς νεότητος, εἰς τήν ισχύν τοῦ χυμοῦ τοῦ έγκεντρύζοντος ζωὴν νέαν ἐν ή εκδηλούντι τὰ συμπτώματα τοῦ θανάτου. Ἄν ήθελε παρατηρήσει ὑπὸ τό πορκαεφάκιον τῆς Ποθητῆς θά έύρισκε μίαν έπιστολήν φέρουσαν τήν ταχυδρομικὴν σφραγίδα τοῦ Καίρου ήτις ήτο ή άπόκρυφος αἰτία τῆς εὐτυχούς ταύτης μεταβολῆς. Ἦσαν τέσσαρες σελίδες ὑπογεγραμμέναι ὑπὸ τοῦ Φραντζ, ἐν αἷς εξήγει πρὸς τήν προσφιλεῖ αὐτοῦ Ζιζήν και ὠμολογεῖ πᾶσαν αὐτοῦ τήν διαγωγήν.

Αὐτὴν τήν έπιστολήν άνευροπόλει ή άσθενής. Καί αν αὐτῇ ή ἴδια ήθελε τήν ὑπαγορεύσει, δέν ὄκ ήσαν μέ τόσην ἐντέλειαν έκπεφρασμένοι ὄλαι εκείναι αἱ θιγουσαι ἀπ' εὐθείας τήν καρδίαν τῆς λέξεις, ὄλαι εκείναι αἱ λεπταὶ δικαιολογίαι αἰτινες έπέχεον βάλαμον εἰς τήν πληγὴν τῆς. Ὁ Φραντζ μετενοεῖ, ἐζήτησε συγγνώμην, χωρὶς δέ οὐδέν νά ὑποσχεθῇ, χωρὶς οὐδέν πρὸ πάντων νά ζητήσῃ διηγείτο πρὸς τήν πιστήν του φίλην τούς ἀγῶνάς του, τās τύψεις τοῦ συνειδήτος, τās ὀδύνας του. Ἠγανάκτει κατὰ τῆς Σιδωνίας, εκέτευε τήν Ποθητὴν νά δυσπιστῇ πρὸς αὐτὴν και μετὰ μνησικακίας ήν τό πρότερον πάθος του καθίστα ἡξυδερκῆ και φοβεράν ὠμίλει αὐτῇ περὶ τοῦ χαρακτήρος τῆς, τοῦ φηλοῦ ἄμα και έπιπολαίου, περὶ τῆς άχρῆου φωνῆς τῆς, ήτις ήτο καταλληλοτάτη εἰς τό ψεύδεσθαι και ήτις οὐδέποτε εξέφραζε τόνον προερχόμενον ἐκ τῆς καρδίας, διότι και ή φωνή αὐτῇ προήρχετο ἐκ τῆς κεφαλῆς τῆς ὅπως ὄλαι αἱ έμπαθεῖς ὄμαι τῆς παρισινής εκείνης πλαγῆς.

Τί δυστυχία νά μή φθάσῃ ή έπιστολή αὐτῇ ὀλίγας ήμέρας ἐνωρίτερον! Ὅλοι αὐτοὶ οἱ κλοῖ λόγοι ήσαν τώρα διὰ τήν Ποθητὴν ὅτι εἶνε εκλεπτά ἐδέσματα κομιζόμενα λίαν βραδέως πρὸς άνθρωπον ὀνήσκοντα ἐκ τῆς πείνης. Τὰ ὀσφραίνονται, τὰ ὀρέγεται, ἀλλὰ δέν έχει τήν δύναμιν νά τὰ γευθῇ. Δι' ὅλης τῆς ήμέρας ή άσθενής άνεγίνωσκε τήν έπιστολήν ταύτην. Τήν εξήγειν ἐκ τοῦ φακέλλου, ἀκολούθως δέ τήν συνέπτυσσε πάλιν φιλοστόργως και έξηκολούθει νά τήν βλέπῃ και άπρὸ εκείνης τούς ὀφθαλμούς, ὀλόκληρον ὡς εἶχε, μέχρι και αὐτοῦ τοῦ χρώματος τοῦ γραμματσοσήμου. Ὁ Φραντζ τήν εἶχεν ἐνθυμηθῆ! Τοῦτο και μόνον ἐνέπνεεν αὐτῇ γλυκείαν γαλήνην, ἐν ή τέλος άπεκοιμήθη ὡσεὶ ἡσθάνετο

ὅτι χεῖρ φιλική ὑπεβάσταζε τήν αδύνατον κεφαλήν τῆς.

Διὰ μίας άφυπνίσθη και, ὡς εἶπομεν άνωτέρω, εἰς κατάστασιν περιεργον. Ἦσθάνετο αδυναμίαν, στενοχωρίαν καθ' ὅλον αὐτῆς τό σώμα, κατι τι άνέκφραστον. Ἐνόμιζεν ὅτι δέν συνείχετο πλέον μετὰ τῆς ζωῆς εἰμή διὰ λεπτοῦ νήματος, λίαν ταταμένου και έτοιμοῦ νά συντριβῇ, οὐ ὁ νευρικός κραδασμός ἀπέδιδεν εἰς πάσας αὐτῆς τās αἰσθήσεις λεπτότητα και ὀξύτητα ὑπεράνθρωπον. Ἦτο νύξ. Ὁ ὀκλαμος ἔθα κατέκειτο κληνῆρης και ὅστις ήτο ὁ τῶν γονέων τῆς παραχωρηθείς αὐτῇ ὡς μάλλον εὐάερος και μάλλον εὐρύχωρος ή τό στενόν τῆς κληνοστάσιον, ήτο σχεδόν σκοτεινός. Εἰς τήν ὀραφὴν περιεστρέφετο κυκλωτέρως ή ἀντανάκλασις τῆς κανδύλης, ή μελαγχολικὴ αὐτῇ Μεγάλη Ἄρκτος, ήτις άπασχολεῖ τούς άγρυπνοῦντας άσθενεῖς ἐπί τῆς τραπέζης δέ ή λυχνία μέ τό φῶς ἡλαττωμένον, περιοριζόμενον ὑπὸ τοῦ ἀλεξιφῶτου ἐφώτιζε τήν διεσπαρμένην έργασίαν και τό άμαυρόν σχῆμα τῆς άποκοιμηθείσης ἐπί τῆς ὀδρας τῆς κυρίας Δελομπέλ.

(Ἔβηται συνέχεια)

ΜΙΑ

Μέσα 'ς τὸν κόσμο γιοιστή, μέσα σὲ τόσαις μία! Περνῆς, και μέσα 'ς τὰς καρδιαίς γενῆς τῆν τρικυμία. Καί 'ς τὴν φυχὴν μου, θάλασσα βαθύα γαληνεμένη, Τὸ πέραςτρά σου τὰ ζνεῖρα 'σάν αὔρα τ' ἀνασταίνει.

'Στὸν κόσμον ή ἄλλαις έμμορφαις ὄλαις ἔμπροστὰ ζεῖνενα, Ἄνθη τῆς γῆς μοσχοβολοῦν 'ς τό χῶμα ριζωμένα, Καί δένονται και σέρονται καθῶς φανοῦν σιμά σου. Κ' ἔσνεα εἶνε λευκάφερο τό κάθε κινημά σου.

Κάθεσαι, στέκει, δείχνουσαι πὸ πτερωμένη πάλι! Πέρν' ή λαμπάδα ή φλόγα τῆς ξανάφτει πὸ μεγάλη. Φαῖγεις και πᾶς κέρινο στοιχειὸ μέ τὰ στοιγεῖα, Ἄν αστραπῇ, 'σάν άνεμος και 'σάν τήν εὐτυχία.

Μὴν εἶσαι μιά καλόγνωμη θεὲ πῶ πλοοῖα δῶρα. Σκορπῆς τὰ ὀλόγλυκα δνεῖρα 'ς τῆς χαραυγῆς τήν ὄρα. Ὅταν ὁ ὕπνος μᾶς κρατῇ 'ς τοῦ κρεβατιοῦ τό στρώμα Κι' ἀπ' τὰ χλωρὰ ροδδφύλλα πὸ μαλακὸς ἄκομα;

Μὴν εἶσαι διαβατήρικη νεράιδα ἀπὸ ὄω πέρα Σὲ πὸ λαμπρὸ πηγαίνοντα πλανήτη, 'ς ἄλλη σφαῖρα; Ἦ φαντασία μή σ' ἔπλασε γιὰ μιά στιγμή και μόνη Ἄπ' τὸν ἀγνὸ πὸ χάνεται κι' ἀπ' τὸν ἀφρὸ πὸ λούνη;

Μὴν εἶσαι ἀργαῖον ἄγαλμα κ' ένας θεὸς βουλήθη Νά σοῦ παραῖξη μέ ζωὴν ἀνθρωπινὴ τὰ στήθη; Μὴν εἶσ' εκείνη πῶρυγον, εκείνη ή Καρούτις, Κ' ή ταξιδεῦτρα γύρισεν ἀπὸ τήν ξενητεῖά τῆς;

Νοιώθω ἔναν πῶλον ἄστυτο νά σὲ δοξολογήσω, Καί νά σκορπῶ 'ς τό δρόμο σου γύρω κ' ἔμπροσκαί πίσω, Γονατιστός κι' ἄθῶρητος, μέ τὰ δικά μου χεῖρά Λιθάνι, ἄλλη, μαρμαδικά, στεφάνια, περιστέρια!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Η ΔΕΣΙΑ ΤΟΥ ΚΡΙΕΖΩΤΗ

Ἱστορικόν έπισόδιον.

Κατὰ τήν εποχὴν αὐτὴν—τῷ 1847—ὁ Κριεζώτης εἶχεν ἐπικρατατήσῃ κατὰ τοῦ Ὀθωνος.

Δυσηρεστημένος ἐκ διαφόρων ἀφορμῶν ἐναντίον τῆς κρατοῦσας ἀρχῆς εἶχε προστεθῆ ἀπὲ καιροῦ εἰς τό περὶ τόν Μαυροκορδάτον ἐχθρικῶς διακειμενον πρὸς τήν τότε κυβέρνησιν και δεινῶς διαφερόμενον πρὸς τὸν ἐν εὐνοίᾳ Κωλιέτην περὶ τῆς έξουσίας κόμμα, κηρυχθείς ἐκ τῶν ἐπιθυμοῦντων τήν μεταβολὴν τοῦ καθεστώτος. Πρὸς ἐκδήλωσιν ὁμοῦ τῶν αἰσθημάτων αὐτοῦ τούτων δέν εἶχεν ἐπιχειρήσῃ βίαιόν τι κίνημα οὔτε ἐσκόπει ἴσως νά προβῇ, ὅτε ή κυβέρνησις, ἀνοήτως φερομένη κ' ἐπιχέουσα ἔλαιον εἰς τήν πυρᾶν, μαθούσα τήν εἰς τό κόμμα τοῦ Μαυροκορδάτου προσέλευσιν αὐτοῦ, νομιζουσα δ' ὅτι διὰ τοῦ εκφοβισμοῦ τῶν ἐναντίων θά κατώρθου νά γίνη σεβαστῇ, έπωφελουμένη ἀσημάτου τινός αἰτίας, διέταξε τήν σύλληψιν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἰυβδαίας και τήν ἐν τῷ φρουρίῳ τῆς Χαλκίδας κάθειρξιν του.

Τοῦτο εξηγγίωσεν εἰς μέγαν βαθμόν τὸν και ἄλλως εὐερέθιστον Κριεζώτην, ἀπεφάσισε δέ νά ρίψῃ τὸν κύβον, ἐγείρων στάσιν κατὰ τῆς βασιλείας, κατὰ τὰ εἰθιμένα τότε και ἐπὶ τοῖς ἐλαχίστοις παρά τοῖς δυσυποτάκτοις ὀπλαρχηγοῖς τοῦ ἀγῶνος, οἵτινες μόλις ἐξεληθόντες πλήρεις δόξης και ἀγερωχίας ἀπὸ τοῦ ἐπταετοῦς φρικτοῦ πολέμου πρὸς δημιουργίαν τοῦ ἀρτισυστάτου ἑλληνικοῦ ἔθνους ἔβλεπαν ἐαυτοὺς κινδυνεύοντας νά περιπέσωσιν αἰφνης ὑπὸ τὸν νεότευκτον ζυγὸν τῆς Βαυαροκρατίας ή μειούμενα τὰ προνόμια, ἄτινα δικαίως ἤξουσιν, ὑπὸ τῶν διαδεχόμενων ἀλλήλας ἐν τῇ κανονικῇ διοικήσει τοῦ κράτους πολιτικῶν μερίδων, ἀναλόγως τῆς δεξιότητος εκάστης. Διό, μετ' ὀλίγον, μεθύσας ἐπιτηδείας τὸν φυλάσσοντα αὐτὸν λάκωνα ἀξιωματικὸν Καβάκον, μεθ' οὐ συνέτρωγε, και ἀφαιρέσας ἀπ' αὐτοῦ τās κλεις, ἐδραπέτευεν ἀπὸ τοῦ φρουρίου διὰ διδούσης πρὸς τήν θάλασσαν πορτοπούλας, ἐξῶθεν τῆς ἠπείρας, κατὰ τό μέρος τῶν ἀμπελιῶν, ἐντός τοῦ ὄδατος, διότι ρηχὰ εκεί τὰ νερά, ἀνέμενεν ἐκ προηγηθείσης συνεννοήσεως πρὸς τούς ἐν Χαλκιδί φίλους ἐπισεπαγμένους κ' ἔτομος ὁ ἔππος του, ἀπήρχετο δέ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς νήσου, ἀφίνων τὸν μὲν Καβάκον νά χωνεῖσῃ ὡς ἡδύνατο τὸν πολέμητα οἶνον, τήν δέ κυβέρνησιν νά τρέβῃ τούς ὀφθαλμούς διὰ τό συμβᾶν.

Ἡ ἐν Ἐυβοίᾳ ἐμφάνισις αὐτοῦ ἀπελευθερωθέντος ἐννοεῖται ὀκκοθεν ὅτι κατέστη τό σύνθημα γενικῆς έξεγέρσεως, μετὰ παρέλευσιν δέ

μόλις ἡμερῶν τινῶν ὑπὲρ τὰς τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐτάσσοντο ὑπὸ τὴν σημαίαν του, οὗς ἄγων ἐνεφανίζετο ἐξώθεν τῆς Χαλκίδος.

Ἐκεῖ, τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ ἔστησεν εἰς τὰ περιθώλια, κατεσκεύασε δὲ τὰ δέοντα ὄχυράματα καὶ παρέταξε τὸν στρατὸν του, ἤρξατο δὲ πολιορκῶν τὴν πόλιν, ὑπὲρ ἧς ἡμύνητο ἔσσωθεν, κεκλεισμένοι ἐντὸς αὐτῆς, ὁ κυβερνητικὸς Γαρδικιώτης, ἐνῶ ἀπὸ τοῦ Εὐβοϊκοῦ κόλπου, ἠγκυροβολημένοι ἐν αὐτῇ, εἰς θέσιν Ἀφράτι, βασιρεὶ πολεμικῶν ἐπὶ τούτῳ ἀποσταλὲν ἐκ Πειραιῶς ὑπὸ τῆς ἐξουσίας ἐκαστονοβόλει τὴν ἀνταρκτικὴν ὁρδάν.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἢ τε προσβολή καὶ ἡ ἀμυνα ἐκατέρωθεν μεταξύ τῶν διαμαχομένων μερῶν ἦσαν ὑπέροπτε σφοδραί. Οἱ στρατιῶται τοῦ ἐπαναστάτου, κεκλιμένοι ὀπίσω τῶν προχειρῶν ὄχυρμάτων των, διηύθυνον ἀδιάκοπον τὸ πῦρ αὐτῶν κατὰ τῆς πόλεως, ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων αὐτῆς βρμητικῶς ἀνταπεκρίνοντο οἱ κεκλεισμένοι, ἀπὸ τὸ Ἀφράτι δὲ τὸ πολεμικὸν λυσιστάδι εἴβαλλε τῶν κανονίων του τὰς ἀκαύστους καὶ βαρυήχους βολὰς. Ὁ Κριεζιώτης ἐπεθεώρει τὰ ὄχυράματα τοῦ στρατοπέδου του, μόνος ὀρθιος ὑπὲρ αὐτὰ μεταξύ τῶν κεκλιμένων στρατιωτῶν του, ἀδιαφορῶν πρὸς τὰς γύρω συριζούσας σφαίρας, κ' ἐθέλειαν πανταχόθεν ὁρατὸν τὸ ὑπερύψηλον αὐτοῦ ἀνάστημα καὶ τὸν γιγαντώδη κορμὸν εἰς τὰ ἐχθρικά βλήματα. Ὁ ἄγων διεξήγετο ἀγρίως, ἐμαίνετο ἐν βρυγμῇ ἀμφίρροπος, τὸ πείσμα τῶν ἐμφυλίων συγκρούσεων ἐξέκλειεν αὐτῶν, ἀποφασιστικὸν δὲ προσηνύετο τὸ ἀποτέλεσμα. Ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐνάρεξως τῆς πάλης, διήρχετο οὕτω διὰ τῶν στοιχῶν τῶν μαχομένων, ἀπαθῶς, ὑπὲρ τὴν ὄραν ἤδη, ἰστάμενος κατὰ διαλείμματα, παροτρύνων αὐτοὺς εἰς τὴν μάχην, κανονίζων τὰ κατ' αὐτήν, ἢ ἀπλῶς παρατηρῶν τὰ γινόμενα.

Ἐκ τῆς πόλεως πρέπει νὰ τὸν ἔβλεπαν, καθὼς καὶ ἐκ τοῦ ἀτμοπλοίου, διότι ὅπου ἐτύχαινε νὰ σταθῇ, εὐθύς πρὸς τὰ ἐκεῖ, ὡς ἐκ μυστικῆς συνεννοήσεως, κατεπέμποντο πυκνότεραι καὶ αἱ ἀπ' ἐκείνης σφαίραι καὶ οἱ ὄλμοι οἱ ἀπ' αὐτοῦ. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐμπόδιζε τὸν περιπάτον του, ἐλάχιστα ἐφαίνετο ὡς νὰ τὸν ἠνώχλει, ἐνόμιζες ὅτι δὲν ἐκρινεν ἄξιον τοῦ κόπου νὰ προφυλαχθῇ ἔστω καὶ μικρὸν, συχνὰ δὲ ἤγειρε τὴν χεῖρα διδὼν διαταγὰς ἢ δεικνύων ἀπέναντι σημεῖα πρὸς ἐπίθεσιν.

Αἰφνης, τὴν φορὰν αὐτήν, ὡς ἔβαινε τὸν βραχίονα ἵνα δείξῃ πάλιν τι ἀντίκρυ, βολὴ κανονίου ριφθεῖσα ἀπὸ τοῦ ἀτμοπλοίου πλήττει αὐτὸν ἀκριβῶς ἀνά μέσον τὸν καρπὸν τῆς δεξιᾶς.

Ὁ πληγωθεὶς εἶδε τὸ τραῦμα παρευθὺς, κ' ἐγείρων ταυτοχρόνως, σχεδὸν τὴν φουστανέλλαν

του ἐκρυψε ματακῆ τῶν πτυχῶν αὐτῆς τὸ παθὸν μέλος ἐν σπουδῇ, χωρὶς οὔτε σταγῶν αἵματος νὰ σώσῃ καὶ πῆσῃ εἰς τὸ χῶμα, διὰ νὰ μὴ προφθάσῃ ἄλλος καὶ ἀντιληφθῇ τυχὸν τί ἐγίνεν. Οἱ ἐγγύς ὁμοῦ εὐρισκόμενοι εἶχον ἤδη παρατηρήσῃ τὸ γεγονός, καὶ συνεταράσσοντο ἐπιστροφόμενοι, καὶ διέκοπτον τὸ πῦρ. Ἀλλ' ἐκεῖνος, βλοσυρῶς ἀποβλέπων πρὸς αὐτοὺς, ὀργίλος διότι ἐφωφάθη·

— Τί κωττάτε μωρέ; . . ., λέγει τραχίως. Τὴ δουλειά σας, τὴ δουλειά σας σείς!

Καὶ κατερχόμενος τοῦ ὄχυρματος, βραδέως βαίνων, διευθύνεται ἠσυχῶς πρὸς τὴν σκηνὴν του.

Ἐκεῖ, ἐσήκωσε τὸν πληγέντα βραχίονα καὶ ἐκύτταξεν αὐτὸν, εἶδε δὲ ὅτι ἡ χεῖρ, ἀποκεκομμένη σχεδὸν ἐντελῶς τοῦ καρποῦ ὑπὸ τοῦ βλήματος, μόλις ἐκρέματο ἀπ' αὐτοῦ διὰ λεπτοῦ νεύρου. Καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς παριστάμενον ἑπλίτην:

— Βρέ, λέγει αὐτῷ, βγάλ' τὸ μαχαίρι σου καὶ κόρτο! . . .

— Ἀ καπετάνι! . . ., ἐκαμὲν ὁ ἄνθρωπος, ἀποσυρόμενος, ἔμφοβος καὶ συγκεχυμένος.

— Οὐ νὰ χαθῆς! . . .

Καὶ ἀπλώσας, ἀνασπᾷ ὁ ἴδιος τὸ μαχαίρι ἀπὸ τοῦ σελαχίου τοῦ ἐπλίτου, καὶ κόπτει διαμίας αὐτὸς τὸ νεῦρον. Ἡ χεῖρ, ἀποσπασθεῖσα δλοκλήρως, ἐδοῦπησε καταπισσοῦσα βραρεῖα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, λίμνη δὲ αἵματος ἐσηματίσθη κύκλω τῆς ἀμέσεως.

— Βράστε τώρα ἕνα τσουκάλι κατράμι!, ἐπέταξε βιαίως.

Δύο-τρεῖς ἐγύθησαν εὐθύς ἐξω τῆς σκηνῆς, μετὰ μικρὸν δὲ χύτρα πλήρης πίσης ἐκομίζετο κ' ἐναπετιθέτο ἐπὶ αὐτοστιγμαί ἐτοιμασθείσης μεγάλης πυρᾶς, ἧς αἱ φλόγες περιετύλιζαν αὐτὴν πανταχόθεν ἐν ὀσμῇ.

Ἦν τὴν δύναμιν τοῦ πυρὸς τὸ κατράμι ἤρξατο ἀνακλυόμενον καὶ σίζον, ἐντὸς ὀλίγου δὲ ἤχησε κ' ἐκόχλασεν, ἐνῶ ἡ δριμυτὰ ὄσμη του βράζοντος ἐπλήρου τὴν σκηνήν.

Ὁ ἀρχηγὸς ἐπλησίασεν εἰς τὴν χύτραν, ἐκύτταξεν ἐντὸς, καὶ ἰδὼν τὴν ἄσφαλτον ἀνακλυθεῖσαν καὶ καπνίζουσαν, ἐβύθησεν ἀστραπιαίως τὴν αἰμάσσουσαν χεῖρα ἐν αὐτῇ.

Πρὸς τὴν ἐπαφὴν τῆς ζεουσης πίσης ἡ πληγωμένη σὰρξ ἐκριξεν, ἔτριξε, συνεστάλη, διεστάλη, ἀνεπάλθη, ἐφριξε, μετὰ λεπτά τινα δὲ πρὸς τὴν ὄσμήν τῆς πίσης συνανεμίγνυτο καὶ ὡς ὀξεία ἀπόπνοια ψηνομένου κρέατος, ἀλλ' οὔτε μὴς τοῦ ἄλλου σώματος τοῦ ἀνδρὸς ἐφρίγγειν.

Ἀφῆκεν αὐτὴν οὕτως ἐπὶ ἐν τέταρτον περιπόου, ἀλλὰ βλέπων καὶ συναμιλῶν πρὸς τοὺς στρατιώτας, ἀνακινῶν δ' αὐτὴν ἐνίοτε ἐντὸς τῆς χύτρας καὶ ἀναμαχλεύων τὸ κατράμι δι' αὐτῆς, μεθ' ὃ τὴν ἐξήγαγεν ἡρέμα. Ἡ αἰμορραγία εἶχε

σταματήσῃ ἐντελῶς, τὸ τραῦμα εἶχε καιτηρησθῆ βελούτατα, ἀποπετραμένως δὲ καὶ μαῦρος παρίστατο ὁ βραχίον, ὡς καεὶς κλάδος ρωμαλέου δένδρου. Τοιοῦτον, ἐτύλιξεν αὐτὸν δις ἢ τρις ἐντὸς εὐρέως μανδηλίου ὅπερ ἐξέβαλεν ἀπὸ τῆς ζώνης του, εἶδεσε τὰς δύο ἄκρας τούτου ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ, καὶ ἀνήτησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ στήθους.

Τότε, κύπτων πρὸς τὴν γῆν, λαμβάνει ἀπὸ τοῦ διαπέδου διὰ τῆς ὑγιεῖς χειρὸς τὴν ἄλλην, τὸ ἀποκεκομμένον τμήμα τῆς σαρκὸς ὅπερ ἐκείτο χαμαὶ, πλέον ἐν τῷ λυθρῷ, — πλατεῖαν χεῖρα κολασσοῦ ἧς αἱ ἀρτηριαὶ ἐξέχεον ἀκόμη αἷματος κρουνοῦς, — τὴν ὑψώνει αἰμόφυρτον καὶ παλλομένην, τὴν παρατηρεῖ ἐπὶ μικρὸν, καὶ ζυγίζων αὐτήν ἐν τῇ παλάμῃ.

— Βρέ τοῦ κερατὰ τὸ χεῖρ βάρως πῶ τὸ χεῖρ! . . ., ἐπιλέγει.

ΜΙΧΑΗΛ ΜΗΤΣΑΚΗ

ΑΝΑΔΕΚΤΑ

Η ΟΡΕΣΤΕΙΑ ΕΝ ΔΑΡΜΣΤΑΤΗ.

Κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα ἡ φιλόκαλος διεύθυνσις τοῦ ἐν Δαρμστὰτῃ Μεγάλου δαυικιοῦ θεάτρου παρέθηκε σπανίαν πνευματικὴν πανθαλασσίαν εἰς τοὺς λάτρεις τῆς ἀρχαίας τέχνης καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ καθόλου πνεύματος, διὰ τῆς ἐν τρισὶν ἐσπέρας διδασκαλίας τεσσάρων ἀρχαίων ἢ ἀρχαίας υποθέσεως δραμάτων, ὧν τὰ τρία εὐναι νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀποτελοῦντα τριλογία, τὴν Ὀρέστειαν. Ἡ διδασκαλία τούτων γενομένη καθ' ἕνα περίπου χρόνον ἐπανηργίζοντο ἐν Ἀθήναις οἱ γάμοι τοῦ διαδόχου καὶ τὰ βλήματα πάντων ἦσαν ἐστραμμένα πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἢ το ἐπίκαιρος ἐκδήλωσις τῆς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα εὐσεβείας καὶ οἰοεὶ τις χαιρετισμὸς, ἐν ἐκ Δαρμστὰτῆς ἐπεμπεν εἰς Ἀθήνας ἡ γερμανικὴ τέχνη.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ θεάτρου ἐπέτυχε πληρέστατα τοῦ σκοποῦ· πάντες οἱ μετασχόντες τῆς διδασκαλίας τεχνίται, ἀνευ ἐξαιρέσεως, ἐξέτελεσαν θαυμασίως τὸ δυσχερὲς ἔργον των, οἱ δὲ θεαταὶ μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως καὶ ἐν ἀδιαπτώτῳ προσοχῇ ἔβλεπον ἐκτυλισσόμενα ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὰ ἀπαράμιλλα τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος πλάσματα, τὰ δαινὰ πάθη καὶ τὰς τὸν ἔλθον καὶ τὸν φθὸν κινούσας πράξεις τῶν τραγικῶν ἡρώων· ἀπὸ τῆς οὐσίας τῆς ἀβρᾶς ἀλλ' αἰουχοῦς Ἰφιγένειας (ἐν Αὐλίδι), καὶ τῆς φρικτῆς μητροκτονίας ἐν τῇ Ἡλέκτρᾳ, μέχρι τῆς λύσεως τῶν κακῶν ἐν τῇ Ἰφιγένειᾳ ἐν Ταυρίδι τοῦ Γκαίτε 1) ἐφαίετον δ' αὐτοὺς τελευταῖον αἱ ἱλαραὶ σσηναὶ τοῦ σατυρικοῦ δράματος Κούκλωπος. Τὰ διδασχόμενα τέσσαρα δράματα ἦσαν:

1) Δὲν δύναμαι νὰ παρέλω ἐνταῦθα ἀμνημόνευτον δεῖ τοῦ ἀριστοῦργήματος τούτου τοῦ μεγάλου Γερμανοῦ ποιητοῦ ἀρίστην ἑλληνικὴν μετάφρασιν ἐπιλοπόννησεν ὁ κ. Α. Ρ. Ραγκαβῆς, δημοσιουθεῖσάν τὸ πρῶτον ἐν τῷ Ἐσπερῷ εἶτα δ' ἐν τινὶ τῶν τελευταίων τόμων «Ἀπάντων τῶν φιλολογικῶν» αὐτοῦ.

1) Ἡ Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι τοῦ Εὐριπίδου κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἐξόχου ποιητοῦ Σχίλλερ.

2) Ἡ Ἡλέκτρα τοῦ Σοφοκλέους, διασκευασμένη διὰ τὰ γερμανικὰ θεάτρα ὑπὸ Α. Βίλδραντ.

3) Ἡ Ἰφιγένεια ἐν Ταυρίδι, ἢ ὑπὸ τοῦ δαιμονίου Γκαίτε κατὰ τὸν τύπον τῶν ἑλληνικῶν δραμάτων πεποιημένη καὶ

4) Ὁ Κούκλωψ τοῦ Εὐριπίδου κατὰ τὴν γερμανικὴν μετάφρασιν τοῦ Α. Βίλδραντ.

Πρὸς λεπτομερῆ περιγραφὴν τῶν καθ' ἕκαστα τῆς τελευταίας ταύτης διδασκαλίας ἀρχαίων δραμάτων δὲν θὰ ἐπῆρκει βεβαίως ὁ χώρος, ἐν δύνανται νὰ διαθέσῃ πρὸς τοῦτο ἡ Ἑστία. Τοῦτο δὲ μόνον εἰρήσθω, ὅτι οἱ ὑποκριταὶ κατάρθωσαν τὸ μέγα ἀληθῶς κατάρθωμα τοῦ νὰ μεταδώσωσιν εἰς τοὺς ἐγγύθεν καὶ πόρρωθεν συρρέουσιν θεατὰς τοιαῦτα ἰσχυρὰ συναίσθηματα, ὅσα κατεῖχον ἴσως τὰς ψυχὰς τῶν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Περικλέους Ἀθηναίων, ὅσοι παρίστατο εἰς τὴν πρώτην τῶν δραματικῶν ἐκείνων καλλιτεχνημάτων διδασκαλίαν.

Ἀληθῶς ὅσοον ἀβρᾶ καὶ συμπαιθῆς παρέστη ἡμῖν ἡ Ἰφιγένεια (ἐν Αὐλίδι), ἢ ὑπεδύετο ἢ ἐπάρτατος δαιμονίως φῆν Φέδραν! Ὅτε δ' ἐπορεύετο τὴν εἰς τὸν ὄλιγον ἀγῶνα, τὸν θάνατον ἐν ἑμῶν νὰ ὑποστῆ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς πατρίδος, ἐν θρήνοις καὶ ὀλολυγμοῖς ἠτένιζε πρὸς αὐτήν τὸ θεάτρον. Ἡ δὲ Κλυταιμνήστρα ἐκείνη, ἢ ἡ δαιμονίως Βέρλ ὑπεκρίνετο, ἔχουσα καὶ τὸ ἦθος καὶ τὸ παράστημα βασιλισσῆς, μεθ' ὀπόσης τέχνης ὑπεδείκνυεν ὅτι αὐτὸς ὁ μέγας Ἀγαμέμνων θὰ πῆσῃ ἐξήλαστήριον θῆμα τοῦ ἀγῶνος τῆς ἀνθρωποθυσίας, ἢ δὲν ἠδυνήθη νὰ κωλύσῃ ὑπέικων ἀνάνδρως εἰς τὰς παρακλειούσας φανατικῶν ἰσρατεῖου, ἀποτελμῶντος νὰ ὑψώσῃ ββάκανα ὄμματα μέχρις αὐτοῦ τοῦ κρατατοῦ τῶν Ἀτρεΐδων αἵκου. Τοῦ δ' Ἀγαμέμνονος τὸν εὐμετάβολον χαρακτήρα μετὰ θαυμαστῆς ἐντελείας διετύπωσεν ὁ κ. Δαλμόνικος, μοναδικὸς ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ ὑποκρίνεσθαι βασιλικὰ πρόσωπα.

Ἐν δὲ τῇ Ἡλέκτρᾳ ἡ μεγάλη ἡμῶν τραγωδία, ἢ δαιμονίως Κράμερ, ἀνετίθεε πᾶσαν τὴν ἄρτην αὐτῆς δύναμιν μετὰ τελειότητος σχεδὸν ἀνεπίκου, ὡς Ἰφιγένεια δ' ἢ αὐτὴ τραγωδία παρέστη ἐνώπιον ἡμῶν μετὰ τοσοῦτον ἐπιθλητικοῦ μεγαλείου καὶ τοσαύτης ἰσρατικῆς σεμνότητος, ὥστε μόνον οὐχὶ ἐλησημονήσαμεν πάντες οἱ θεώμενοι ὅτι εὐρισκόμεθα ἐν θεάτρῳ, ὑπολαμβάνοντες ἀληθῆ καὶ πραγματικὰ τὰ δρώμενα. Τὸ δυσχερὲς τοῦ Ὀρέστου πρόσωπον ὑπεδύθη ἐξόχως ὁ κ. Έδβαρντ, βοηθούμενος εἰς τοῦτο τὰ μέγιστα ὑπὸ τῆς ἐπιτηδειότητος φύσεως αὐτοῦ. Ὁμοίως μετὰ πολλοῦ πλαστικοῦ κάλλους καὶ λεπτότητος παρέστησεν εὐγενέστατον καὶ μεγαλοπρεπέστατον τὸν βασιλέα τῶν Σκυθῶν Θόαντα ὁ κ. Δαλμόνικος, φυσικώτατα δ' ἐπίσης καὶ τεχνικώτατα ὑπεκρίθη ὁ κ. Μίχλερ τὸν Σκύθην στρατηγὸν Ἀρκάδα.

Ὁ ὑποδυθεὶς τὸν Κούκλωπα κ. Αἰτλερς ἦν ἀπαράμιλλος, ὁμοίως καὶ ὁ κ. Βέρνερ ἐν τῷ Σειληνῷ, ὁ δὲ φαίδρος τῶν Σατύρων χορὸς ἀπατελούμενος ἐκ τῶν θελκτικωτάτων ἐκ τῶν ὀρχηστρῶν τοῦ ἡμετέρου θεάτρου, μετὰ πολλῆς τέχνης καὶ χάριτος ἐξέτελεσε τὸ ἔργον του.

Προσεθείσθω δ' εἰς ταῦτα ὅτι τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐπιτυχίαν συνετέλεσε καὶ ἡ εὐαρμοστία πρὸς τὰ πα-

ριστανόμενα δράματα τῶν προσημακῶν μελῶν (τὸ σεμνὸν καὶ παθητικὸν τοῦ Γλύκ ἐν τῇ 'Ιφιγενείᾳ τῇ ἐν Αὐλίδι· τὸ ταραχῶδες καὶ σφοδρὸν τοῦ Βαργιελ ἐν τῇ 'Ηλέκτρᾳ, τὸ τοῦ 'Ιδομενεῶς τοῦ Μόζαρτ ἐν τῇ 'Ιφιγενείᾳ τῇ ἐν Ταυρίδι· καὶ ἡ ὑπὸ Σούλτσερ μελοποιία τοῦ Κύκλωπος ἐν τῷ Κύκλωπι). Ἄν δὲ ληθθῇ πρὸς ὀφθαλμῶν καὶ ἡ μεγάλη ἐπιμέλεια ἣν κατέβαλον πρὸς εὐδύμιμον διδασκαλίαν τῶν ἀριστοτεχνικῶν τούτων ὁ τε διευθυντὴς τοῦ θεάτρου κ. Βύρτσερ καὶ ὁ ἔφορος τῆς σκηνῆς κ. Δαλμύνικος, προμηθευθέντες καταλλήλους σκηνογραφίας, ἐνδυμασίας, ὄπλα καὶ τὰ τοιαῦτα, εὐνόητοι εἶναι αἱ ἐντυπώσεις, ἃς ἀπεκόμισαν οἱ θεαταὶ (ἐν οἷς συγκαταλέγοντο καὶ ἡ οἰκογένεια καὶ ἡ αὐλὴ τοῦ Μεγάλου Δουκῆς)· εὐλόγως δὲ καὶ δικαίως τούτων ἕνεκα τὸ ἡμέτερον θέατρον δύναται νὰ καλῆται: « Ἰερὸν τῆς τέχνης ».

Ἐν Δαρμστάτῃ, Λιγούστος Βολτς

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΓΗΝ

Ἡ πυγμαχία ἀπηγορεύθη ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀλλ' οἱ θιασῶταί αὐτῆς εὗρον ἓνα τρόπον πρὸς παράβασιν τοῦ νόμου· νὰ φέρωσι χειρίδας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον παχίας ὅπως ἐλαφρύνωνται τὰ κτυπήματα. Ἐν τούτοις μεθ' ἄλλων τῶν ἀπαλῶν τούτο περίβλημα τῆς πυγμῆς, καλλίως καταφέρονται διὰ ταύτης κτυπήματα δυνάμενα νὰ φονεύσῃσι βούν. Τοιαύτη τις πυγμαχία ἐγένετο ἐσχάτως ἐν γυμναστικῇ λέσχῃ τοῦ Λονδίνου ἐπὶ παρουσίᾳ, κλειστῶν ἐγκρίτων μελῶν τῆς ἀγγλικῆς κοινότητος. Ἐκ τῶν πυγμαχῶν ὁ μὲν ἦτο ἄγγλος ὁ δὲ αὐστραλός. Ἐξ ἀμοιβῆς ἐτάχθησαν χίλια λίραι: 800 διὰ τὸν νικητὴν καὶ 200 διὰ τὸν ἡττημένον. Ὁ ἀγὼν ἐπανελήθη δις καὶ διήρκεσεν ἀνά τρία λεπτά. Ἐκ τῆς λυσσώδους πάλης κατέπεσεν ἄψυχος σχεδὸν ὁ ἄγγλος, ὅστις, καὶ διὰ τούτο καὶ διότι ἀκόμη ἀπεπειράνη νὰ κατεβάλλῃ τὸν ἀντίπαλον διὰ δόλου, ἐκηρύχθη ἡττημένος ὑπὸ τῶν κριτῶν.

Τὸ νεώτατον παιγνίδιον τοῦ συρμού ἐν Ἀγγλίᾳ εἶνε τῶν ἐπιτάσφαιριδίων. Ἐντὸς μικρῆς πυξίδος ὑλοσκευοῦς περιέχονται ἐπιτάσφαιρίδια διαφόρου χρώματος ἕκαστον, τὸ δ' ἐμβαδὸν τῆς πυξίδος εἶνε τμηματικῶς χρωματισμένον δι' ὁμοίων χρωμάτων. Ἀνοκινῶν τις καὶ περιστρέφων δεξιῶς τὴν πυξίδα πρέπει νὰ κατορθώσῃ ὥστε ἕκαστον σφαιρίδιον νὰ εὐρεθῇ εἰς τὸ μέρος ἐναῖνο τῆς πυξίδος τὸ ὁποῖον φέρει ὁμοίον χρῶμα. Τὸ ἀπλούστατον τοῦτο παιγνίδιον φαίνεται ὅτι πολλὴν παρέχει τέρψιν εἰς τοὺς Ἀγγλους ὄλων τῶν τάξεων καὶ ὄλων τῶν ἡλικιῶν. Ὁ ἐφευρέτης ἐπλούτισεν ἐξ αὐτοῦ καὶ οἰκοδομῆ ἔπαυλιν ἐκ τῶν κερδῶν του, ἃτινα ἀνέρχονται εἰς δύο σχεδὸν ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Παραδοξότατος γάμος ἀτελέσθη πρὸ τινος ἐν Βροῦξ τῆς Βοημίας. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Γαλιάνος Κράισλ, καταδικασθεὶς εἰς τὸν διάγχονος θάνατον, ἐνυμφεύθη ὀλίγον πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς τὴν Ἄνναν Ἐκλ ἐρωμένην καὶ συνεργὸν τῶν ἐγκλημάτων του. Ὁ γαμβρὸς ἦτο ἀλυσόθετος καὶ ἔφερε τὸν χιτῶνα τοῦ καταδίκου, ἡ δὲ νύμφη μελανοειμονοῦσα ἐθήρηκε καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς τελετῆς.

Τὸ Βερολίον ἐξ ὄλων τῶν μεγαλοπόλεων ἔχει τὸν περισσώτερον ἐργατικὸν πληθυσμὸν. Κατὰ νεωτάτην ἀπογραφὴν ἀριθμῆται 400000 μισθωτοὺς ἐργάτας ὧν αἱ 60000 εἶνε γυναῖκες.

Κατὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Βορείου καὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς ὑπὸ τῆς συζύγου τοῦ προέδρου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν κυρίας Χάρισσον ἐκόσμηε τὴν τράπεζαν παμμαγεθῆς ἀνθοδέσμη ἔχουσα σχῆμα ἡμισφαιρίου καὶ εἰκονίζουσα δι' ἀνθῶν καὶ φύλλων αὐτὸ τὸ ἡμισφαίριον τοῦ νέου κόσμου. Ἡ θάλασσα ἀπετελεῖτο ἐκ φύλλων δάφνης· ἐκάστη δὲ τῶν ἀμερικανικῶν ἐπικρατειῶν διαγράφετο δι' ἀνθῶν διαφόρου χρώματος. Ἡ ἀνθοδέσμη, ἀληθὲς ἀριστοτεχνικὴ ἀνθοδετικῆς, κατεσκευάσθη ὑπὸ τὴν ἐπιτηδεῖαν αὐτῆς τῆς οἰκοδομοποιῆς.

Πρὸς τὸν Βέρδην ἐορτάζοντα τὴν πεντηκονταετηρίδα τοῦ μουσικοῦ του σταδίου ὁ Κρίσπης ἀπέστειλε τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα.

Ἰωσήφ Βέρδην, Βουσσέτον.

Πρὸς σὲ ὅστις μετήλθες τὴν ἀρίστην πολιτικὴν—τὴν πολιτικὴν τῆς τέχνης—ἀποστέλλω τὸν εὐλιμενῆ χαιρετισμὸν ἀνδρός, ἐν ᾧ μεγαλοφῶν σου καθίστα ὑπαρῆφανον διότι ἐγεννήθη Ἰταλός.

Φ. Κρίσπης

ΕΔΩ Κ' ΕΚΕΙ

Ἡ γνώμη τοῦ Ἀγαθοπούλου

φιλος ὁμιλεῖ πρὸς τὸν Ἀγαθόπουλον περὶ τῆς ὁμοιότητος δύο ἀδελφῶν:

— Πῶς μοιάζουν, ὁ Γιάννης καὶ ὁ Νίκος! δὲν ξαναεῖδα τόσην ὁμοιότητα.

— Πρὸ πάντων ὁ Γιάννης! ἀνακράζει ὁ Ἀγαθόπουλος.

Λυσεύρετον

Ἐν συνακροστροφῇ παίζουσι τὸ παιγνίδιον ἐκεῖνο τῶν μικρῶν χαρτίων με ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις.

Ἐν ἀπὸ τὰ χαρτῖα εὐρέθη φέρον τὴν ἐρώτησιν:

— « Πού ἤμπορεῖ νὰ εὐρεθῇ κεφαλή γυναικὸς κρατοῦσα ξένα μυστικά; »

Καὶ τὴν ἀπάντησιν:

« Μόνον ἐπὶ γραμματοσήμου. »

Ἡ μήτηρ καὶ τὸ στήμα

Ἐν σιδηροδρομικῇ ἀμάξῃ:

Ἐπιβάτης πίνει ἡμισιο ποτήριον οἴνου καὶ προσφέρει τὸ ὑπόλοιπον εἰς γείτονά του Ἀγγλον ἀφοῦ ἐσφάγγισε διὰ τοῦ μαντιλίου τὰ χεῖλη τοῦ ποτηρίου.

— Ὅχι, ἀπαντᾷ ὁ Ἀγγλος· καλλίτερα πίνει ἀπὸ τὸ στήμα σου παρὰ ἀπὸ τῆς μῆτρός σου.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Πῶς καθαρίζονται τὰ γόφωνα ἀγάλλματα.

Λαμβάνετε πολὺ πυκνὴν διέλυσιν κόλλας τῶν ὑποκαμίσων καὶ ἐν' αὐτῇ εἰνε ἀκόμη ζεστὴ ἀλείψετε διὰ μικροῦ μιστερίου ἢ καὶ διὰ ψήκτρας τὰ ἀγάλλματα μέχρις αὐτὸ στρώμα καταστῆ ἀρκετὰ παχύ. Ἐπειτα δὲ τὸ ἀφίετε νὰ ξηρανθῇ. Ἡ κόλλα ἐκλεπιζομένη ὀλίγον κατ' ὀλίγον συναποφέρει καὶ τὰς κηλίδας τοῦ γόφου. Ἐν ἀποτυχίᾳ πρέπει νὰ ἐπαναλάβετε τὸ πλύσιμον.